

Handläggare: Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-09-28, p. 7

Tertialrapport Tertial 2 2021 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
FörvaltningschefMikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 136,5 mnkr, d.v.s. ett överskott om 5,9 mnkr. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 286,4 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 149,9 mnkr vilket ger en prognos avseende nettoutfallet om 136,5 mnkr.

Förvaltningen avvaktar fortsatt med tillsyn inom ett fåtal områden för att minska risken för smittspridning av covid-19. Den absoluta merparten av tillsynen har dock kunnat återstartas. Uppdraget om att kontrollera trängsel på serveringsställen kräver extra resurser och finansieras med den statliga ersättningen. Införande av efterhandsdebitering för livsmedelsavgifter påverkar förvaltningens ekonomi under 2021. Förvaltningen kan bära det förväntade intäktsbortfallet under 2021. Överförda livsmedelskontroller, som fakturerades 2020 men inte kunde utföras, kommer att hanteras under 2021. Förvaltningen bibehåller en hög självfinansieringsgrad.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Giftfria förskolor och skolor.*
Den befintliga vägledningen för kemikaliesmart förskola har uppdaterats och lanserats. Den tillhörande webbutbildningen har reviderats i samma linje och lanseras efter sommaren. Arbetets inriktning har också breddats och en vägledning för skolor och fritidshem har tagits fram i dialog med utbildningsförvaltningen och kommer att lanseras under hösten. Vägledningen kommer att göras digital och vara tillgänglig för såväl kommunala som fristående skolor.
- *Samordning biologisk mångfald, stärkt naturskötsel.*
Förvaltningen har anställt en ekolog som ska arbeta med samordning av genomförandet av handlingsplanen för biologisk mångfald. Arbetet med att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald pågår. Åtgärdsprogrammen kommer att ha fokus på att förstärka den biologiska mångfalden och de ekologiska funktionerna genom att platser för konkreta åtgärder pekas ut och förslag på generella åtgärder för biologisk mångfald tas fram. Förvaltningen har även tagit fram en utbildning kring skötsel av naturmark som under hösten utvecklas till en digital utbildning.
- *Transportcentrum, ökad elektrifiering av fordonsflottan och övergång från fossila drivmedel.*
Förvaltningen hjälper löpande till med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag vid förfrågan. Ytterligare en person har anställts för att jobba uteslutande som upphandlingsstöd och en plan för hur arbetet med upphandlingsstöd ska bedrivas de kommande åren har tagits fram. Ett webinarium för upphandlare och miljöansvariga hos stadens förvaltningar och bolag har genomförts. Förvaltningen har även engagerat sig i Elektrifieringspakten och påbörjat arbetet med att ta fram en laddplan. En informationskampanj om biodrivmedel ”Byt bränsle!” lanserades under april.

- *Digitalisering, kommunikation, information och klimatkpakten.*
Förvaltningen fortsätter genomförandet av aktiviteter utifrån den färdplan för digitalisering som tagits fram. Arbetet sker i samarbete med konsulter. I två pilotprojekt (digitala inspektioner samt dataportal för köldmediarapportering) har de digitala förutsättningarna analyserats och piloterna går vidare mot test av valda tekniska lösningar under hösten. Parallellt med pilotprojekten har även flera projekt startats för att säkerställa att digitaliseringsarbetet blir effektivt, ändamålsenlig och långsiktigt hållbart. Under året har även arbetet med e-utbildningar intensifierats. Ett antal olika områden har identifierats och prioriterats. Tre e-utbildningar har upphandlats och produktion har påbörjats: naturskötsel riktad till stadens verksamheter och entreprenörer, kemikalismart skola och fritidshem samt en utbildning riktad internt inom staden för att underlätta genomförandet av miljöprogrammet. Klimatkpakten växer och 20 nya företag har anslutit sig. Mer personalresurser har avsatts för verksamheten. Kopplat till Klimatkpakten har C40-initiativet CBCA (City Business Climate Alliance) tillkommit med särskilda satsningar kring klimatpåverkan från företagstransporter, främst godstransporter. Tio företag har skrivit under avsiktsförklaring att delta i initiativet.
- *Målpunkter i naturreservat och handlingsplan för bad.*
Förvaltningen har kommunicerat utflyktsmål inom alla reservaten under maj månad, under flaggen Friluftslivets år, tema Skyddade områden. Förvaltningen fortsätter arbetet med att ta fram en handlingsplan för nya badplatser i nära samarbete med berörda förvaltningar och bolag i staden. Handlingsplanen förväntas vara klar och avrapporteras till nämnden i sin helhet före sommaren 2022.
- *Handlingsplaner mot mikroplast och för minskad plastanvändning.*
Handlingsplanen för hållbar plastanvändning beslutades av nämnden i augusti medhemställan till kommunfullmäktige om att fastställa den. Genomförandet av handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast fortgår och information om

genomförda åtgärder presenteras löpande på miljöbarometern.

- *EU-projekt och innovation.*
Förvaltningen leder det innovativa Vinnovafinansierade projektet iWater. I projektet testas realtidsmätning av vattenkvalitet via sensorer. Förvaltningen leder också Vinnovaprojektet Hållbarhet blir standard där metoder och processer utvecklas för att bättre ta tillvara de innovativa lösningar som utvecklas genom de projekt staden medverkar i. Förvaltningen deltar också i Drizzle, ett av VINNOVA:s åtta kompetenscentrum för forskning. Syftet är att utveckla banbrytande, forskningsbaserade dagvattenlösningar som minskar risken för översvämningar i städer och som minimerar föroreningsbelastningen på sjöar och vattendrag. Förvaltningen deltar även i en ansökan tillsammans med trafikkontoret, SISAB och RISE med flera till Vinnovas utlysning "Klimatanpassning i den byggda miljön", samt ingår i en ansökan där SMHI är projektägare till FORMAS på samma tema. Besked om medelstilldelning väntas i oktober. Förvaltningen har medverkat i att ta fram stadens Climate City Contract med Viable Cities samt flera andra städer. Syftet med denna avsiktsförklaring att markera starten för ett gemensamt utvecklingsarbete med syfte att stödja staden i sitt arbete att genomföra miljöprogram och Klimathandlingsplan samt söka ytterligare EU-finansiering. För att ytterligare stödja detta arbete har miljöförvaltningen också bidragit till stadsledningskontorets ansökan till Viable cities "Klimatneutrala Stockholm 2030". Tre nya mindre EU-projekt inom trafikområdet (ASAP, FastTrack och Hallo) har påbörjats under året. Förvaltningen har koordinerat en VINNOVA-ansökan med användning av AI för att minska energianvändning i skolbyggnader på ett smart och innovativt sätt. I ansökan deltar bl.a. SISAB och KTH. Förvaltningen, liksom stadsledningskontorets IT-avdelning, och stadsbyggnadskontoret deltar i KTH:s ansökan (National Urban Energy Data Lab) om att bygga upp ett nationellt center för analys av energidata i byggnader och transportdata.

- *Utredningsgrupp för riktad tillsyn av fastighetsägare.*
Arbetet fortskrider enligt plan. Genomförandet av en enkät till fastighetsägare som äger hyreshus inom de socioekonomiskt svagare områdena avseende byggnadernas status är i sin slutfas. Svarsfrekvensen på enkäten är cirka 90 procent. Resultatet från enkäten ska utgöra del i granskningen av egenkontrollen hos fastighetsägare samt utgöra del av underlaget i den fortsatta utredningen under året. Uppgifterna kommer även vara del av prioriteringsunderlag för tillsyn av inomhusmiljön i bostäder under kommande år. Arbetet pågår för att effektivisera metodiken vid riktad tillsyn av inomhusmiljön i bostäder i flerbostadshus. Arbetet kommer att summeras i en rapport efter årsskiftet 2021/2022.
- *Samordningsansvar för att motverka nedskräpning av sjöbottnar.*
Förvaltningen fortsätter samordningsarbetet för att motverka nedskräpning av sjöar, vattendrag och kustvatten och har format styrgrupp och arbetsgrupp med berörda aktörer i staden. Arbetet kommer att summeras i en rapport som presenteras för miljö- och hälsoskyddsnämnden efter årsskiftet 2021/2022.
- *Miljö- och klimatmärkning för inköpssystem och uppföljning av kranmärkning.*
Under året kommer förvaltningen att bistå serviceförvaltningen i att utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för stadens inköpssystem. Förvaltningen kommer exempelvis bidra med hur kemikaliesmarta val kan definieras och märkas. Förvaltningen har också påbörjat arbetet med att följa upp andelen kranmärkta verksamheter i staden.
- *Klimatomställning, ökat stöd till förvaltningar och bolag – fossilfria byggarbetsplatser och minskat byggavfall.*
Förvaltningen bistår stadens byggande bolag och förvaltningar med att utveckla klimatberäkningar för byggmaterial inför kommande lagkrav 1 januari 2022, samordna utvecklingsarbete mot ett mer cirkulärt byggande samt kravställning för att öka andelen fossilfria arbetsmaskiner. En handlingsplan för

cirkulärt byggande har tagits fram för politiskt beslut.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse med krav på minst 20 % laddplatser. Arbetet pågår enligt plan.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra en uppföljning av kranmärkningen av stadens verksamheter. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att följa upp andelen kranmärkta verksamheter i staden.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel. Arbetet med att ta fram en kravspecifikation för naturskötsel pågår. Arbetet sker i samverkan med trafikkontoret, fastighetskontoret och två stadsdelsförvaltningar (Hägersten-Älvsjö och Skärholmen) samt med stöd av serviceförvaltningen.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden ta fram en handlingsplan för hur långsiktiga investeringar i solpaneler på stadens fastigheter skulle kunna användas för att såväl minska stadens energikostnader och reducera stadens fossila avtryck. Projektet pågår och ska presentera en handlingsplan för miljö- och hälsoskyddsnämnden samt fastighetsnämnden kring årsskiftet. Arbetet leds av en*

styrgrupp från förvaltningen, fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska implementera handlingsplan för minskad plastanvändning.*
I augusti beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att godkänna förslaget till handlingsplan och hemställa om att Kommunfullmäktige fastställer den. Ett förberedande arbete för implementering görs genom att förslaget till handlingsplan och de åtgärder som den innehåller förankras med de ansvariga nämnderna och bolagen under framtagandet. Förberedande kunskaps- och erfarenhetsutbyte sker också genom det plastforum som initierats av förvaltningen.

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stads Parkerings AB ta fram nya mål och handlingsplaner för publik laddinfrastruktur efter 2022.*
Arbete pågår. Elektrifieringspakten inkluderas i arbetet.
- *Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska leda, samordna och under 2021 påbörja etableringen av en ny kulturplats i Snösätra industriområde i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden och i dialog med aktörerna i Snösätra.*
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har tagit fram en organisation för uppdragets genomförande. Miljöförvaltningen deltar i styrgrupp, projektgrupp och olika arbetsgrupper. Ett inledande styrgruppsmöte har hållits och projektplanen har fastställts. Under hösten kommer projektet att komma igång mer operativt.

- *Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden kartlägga utbildningsbehov kopplade till stadens mål om att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad 2040 och en fossilbränslefri organisation 2030.*

Arbetsmarknadsförvaltningen leder utredningen med stöd av upphandlad konsult. Miljöförvaltningen, stadsledningskontoret och Stockholm Business Region deltar i referensgrupp.

- *Exploateringsnämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering.*

Förvaltningen har påbörjat arbetat med att uppdatera listan med markföroreningar (EBH-stödet) som årligen behöver uppdateras med bl.a. uppgifter om genomförda saneringar. Listan omfattar fler än 3000 objekt, och fokus för uppdateringen har varit objekt med riskklass 1 och 2 (d.v.s. de med högst risk). Nästa steg i arbetet är att informera om vad uppdateringen inneburit och att klargöra vilka objekt som ska ingå i det fortsatta arbetet. Detta arbete har inletts samtidigt som upplägg och tidplan för det fortsatta arbetet håller på att utformas tillsammans med exploateringskontoret.

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor.*

Miljöförvaltningen deltar aktivt i framtagandet av handlingsplanen genom deltagande i arbetsgrupper och i styrgruppen för arbetet. Handlingsplanen skickades ut på remiss i augusti, och remissvar väntas i november.

- *Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden, utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatomställning för inköpssystem med tillhörande arbetssätt.*
Under året kommer förvaltningen att bistå serviceförvaltningen i att utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatomställning för stadens inköpssystem. Förvaltningen kommer exempelvis bidra med hur kemikaliesmarta val kan definieras och märkas.
- *Kommunstyrelsen ska med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser initiera ett projekt med EU-finansiering som ska möta behoven i klimatomställningen.*
Förvaltningen har koordinerat en ansökan för projektet EPICS. Förutom miljöförvaltningen deltog från staden Svenska Bostäder, SISAB, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret i ansökan. Ansökan beviljades inte finansiering. Förvaltningen bevakar nya utlysningar i dialog med andra verksamheter i staden.
- *Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda upphandlingskrav gällande måltidstjänster i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan.*
Under 2020 har ett förslag till generell kravställning för stadens måltidsupphandlingar som inkluderar klimatkrav tagits fram av kategoriteam måltider och livsmedel där förvaltningen ingår. Arbetet ska slutföras under 2021.
- *SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden.*
Uppdraget bedöms omfatta nyproduktion av skolor och förskolor. Miljöförvaltningen och SISAB har haft avstämningar där miljöprogrammet och standarden i Miljöbyggnad Silver jämförs.

- *Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp.*
Fokusgrupper med ungdomar har genomförts och planering av kampanjen pågår. Lansering beräknas till november.
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnande funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel.*
Stadsledningskontoret har tillsatt en tjänst för den kostsamordnande funktionen.
- *Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden förslå organisationsförbättringar i tillstånd- och tillsynsprocesser i syfte att erbjuda en sammanhållen och förenklad myndighetsutövning. I detta ska särskilt beaktas samverkan mellan tillståndsverksamheten och stadens alkohol, narkotika, doping och tobaksförebyggande (ANDT) arbete.*
Förvaltningen kommer under året att utveckla de gemensamma tillsynsinsatserna i staden, bl.a. genom fortsatt samarbete med tillståndsenheten.
Förvaltningen ser även över möjligheterna att nyttja kontaktcenter i större utsträckning, i linje med projektet ”rätt väg in”.

Extra medel:

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 130,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,6 mnkr för vattenförbättrande åtgärder (från central medelsreserv 2). Den sammanlagda nettobudgeten efter avstämningsärendet uppgår till 134,9 mnkr.

Av de erhållna medlen ur central medelsreserv så kommer 2 mnkr av dessa att användas av Stockholm Vatten AB för vidare utredning av lokala åtgärdsprogram (LÅP-åtgärder). Övriga medel kommer att användas av förvaltningen för

- Framtagande av lokala åtgärdsprogram för Strömmen och Lilla Värtan: 0,8 mnkr
- Färdigställande av 13 lokala åtgärdsprogram: 1,5 mnkr.

- Genomföra uppföljande utredning av fällningen i Brunnsviken, Djurgårdsbrunnsviken och Sicklasjön: 0,3 mnkr.

I samband med Kommunstyrelsens godkännande av årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms stad erhöll nämnden ytterligare 7,5 mnkr i godkänd ombudgetering för att utföra släpande livsmedelskontroller från 2020.

Bilagor

1. SLK:s blankettset
2. Uppföljning av tillsynsplan, miljöbalken

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	13
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	18
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	18
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	18
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	19
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	21
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	22
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	23
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	24
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	24
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	26
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	27
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	29
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	30
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	40
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	40
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	42
Uppföljning av ekonomi.....	47
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	47
Investeringar.....	51
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	51
Analys av balansräkning.....	51
Intern kontroll	53
Särskilda redovisningar	53
Agenda 2030.....	53
Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	56

Sammanfattande analys

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 136,5 mnkr, vilket ger ett överskott om 5,9 mnkr. Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 130,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,6 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. I samband med Kommunstyrelsens godkännande av årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms stad erhöll nämnden ytterligare 7,5 mnkr i godkänd ombudgetering för att utföra släpande livsmedelskontroller från 2020. Den sammanlagda nettobudgeten till tertialrapport 1 uppgår till 142,4 mnkr.

Överskottet beror främst på ersättningen för trängseltillsyn om 34,5 mnkr.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så når nämnden i stort uppsatta mål, även om effekter av den pågående pandemin påverkar förvaltningens verksamhet inom ett antal områden. Tillsynen fortgår enligt plan även om vissa avvikelser förekommer, dels på grund av den uppgradering av förvaltningens ärendehanteringssystem som genomfördes vid årsskiftet och som fortsatt medför vissa driftstörningar samt behov av personella resurser för anpassning, dels på grund av att viss tillsyn inte kan utföras med hänsyn till pågående pandemi. Omprioriteringar av resurser mellan olika tillsynsområden har gjorts för att kunna genomföra tillsynen inom de områden som bedöms mest angelägna att genomföra enligt plan. Inflödet av klagomål på störningar i inomhusmiljön i bostäder fortsätter att öka, vilket medför en ökande ärendebalans.

Förvaltningen har även under tertial 2 fortsatt med tillsynen avseende trängsel på serveringsställen utifrån lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Under våren bildades en tillfällig enhet med extra personella resurser för att samla denna tillsyn som tidigare delades mellan tillsynsavdelningarna. Andelen konstaterade brister kopplat till trängsel låg länge runt drygt 30 procent, men en ökning av avvikelser under sommaren på närmare 50 procent har inneburit att andelen för hela året nu är uppe i cirka 40 procent.

Förvaltningen förbereder, i enlighet med beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden i april, också för införandet av efterhandsdebitering av livsmedelskontrollens avgifter. Genomgång av rutiner pågår och informationsinsatser planeras till hösten. Förvaltningen arbetar också med att säkerställa att kontrollskulden (det vill säga kontroll som behöver överföras från ett år till ett annat) är så liten som möjligt inför övergången vid årsskiftet.

Det omfattande digitaliseringsarbete som förvaltningen bedriver fortsätter, och två pilotprojekt har driftsatts liksom delprojekt avseende bland annat portföljstyrning. Chefsutveckling för ökad genomförandekraft i digitaliseringsarbetet pågår parallellt. Med anledning av behovet att kunna utföra insatser på distans har Energi- och klimatrådgivningen också utvecklat ett innovativt digitalt rådgivningsverktyg vilket medfört att en av förvaltningens rådgivare har utsetts till *Årets energirådgivare i Sverige*.

Arbetet kopplat till biologisk mångfald fortgår, och utbildningen gällande ekologisk skötsel av naturmark kommer att göras om till en webbaserad utbildning för att kunna nå ut till fler målgrupper. En kravspecifikation för ekologisk skötsel som kan användas vid upphandling av entreprenader är under framtagande.

Förvaltningen är fortsatt involverad i ett antal projekt i syfte att stärka stadens miljö- och klimatarbete samt finna innovativa lösningar som ökar genomförandetakten. Även

utvärdering av olika åtgärder för att minska luftföroreningshalterna längs statligt vägnät pågår med stöd av Trafikverkets forskningsfond och förvaltningen utreder också om bullerskärmar kan minska luftföroreningshalter likväl som buller.

Arbetet med e-utbildningar fortlöper och innan sommaren lanserades också tjänsten ”Byt bränsle” som syftar till att ge ökade kunskaper om vilka bränslen som fungerar i olika bilmodeller, och på så sätt möjliggöra mer miljömedvetna val.

Avdelningen Plan och miljö

Inom stadsplaneringen har förvaltningen haft en bidragande roll, både i tidiga skeden och i detaljplaneringen, för bland annat detaljplanen för Lövstaverket samt ett antal program i söderort bland annat för Södertäljevägen, Fruängen och Gullmarsplan. Förvaltningen arbetar också för att utveckla samverkan med stadsbyggnadskontoret i bygglovsskedet, exempelvis vad gäller tillfälliga förskolor/skolor och strandskydd.

Tillsynen bedrivs, trots uppgradering av ärendehanteringssystemet samt den pågående pandemin, i enlighet med tillsynsplanen. Viktigare insatser har varit att påbörja ett mer proaktivt arbete med förorenade områden samt bereda nämndens svar på en omfattande prövning av Lövsta kraftvärmeverk. Förvaltningen har även medverkat i upprättandet av åtgärdsprogrammet för kolmonoxid och deltar i revideringen av programmen för kväveoxider och partiklar. Förvaltningen har tillsammans med trafikkontoret arbetat med att prioritera åtgärder inom åtgärdsprogram mot buller 2019-2023. Arbetet med uppdatering av stadens bullerkarta enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller, har inletts och förvaltningen avvaktar nu uppdaterade trafiksiffror från trafikkontoret.

Inom klimatarbetet har förvaltningen följt upp och sammanställt klimathandlingsplanens utsläppsbeding, kartlagt kvarvarande oljeanvändning för uppvärmning i stadens organisation och bistått berörda förvaltningar och bolag med att ta fram planer för att fasa ut oljeanvändningen. Energi- och klimatrådgivningen har utvecklat ett innovativt digitalt rådgivningsverktyg för rådgivning på distans i samband med covid-19. Detta har lett till att en av förvaltningens rådgivare har utsetts till *Årets energirådgivare i Sverige*. Därutöver har 300 fastighetsägare med så hög energianvändning att de berörs av ny lagstiftningen med krav på individuell mätning och debitering (IMD) informerats om den nya lagen och möjligheten till energirådgivning.

Förvaltningens fleet management-funktion har säkerställt att stadens fordonsflotta består av 99 procent miljöbilar. En förnyad konkurrensutsättning för avrop av personbilar och lätta lastbilar har genomförts vilket har givit staden fördelaktiga villkor gällande inköp/leasing. Elbilspoolsupphandlingen (elpersonbilar och lätta ellastbilar) har vunnit laga kraft och har delvis kommit på plats och börjat användas. Elbilpoolen är öppen och tillgänglig för alla som är intresserade (förvaltningar, bolag, privatpersoner och företag m.fl.). En hyrbilsupphandling har färdigställts och har börjat utnyttjas.

Transport av anläggningsmassor utgör också en stor del av transportererna inom staden. Här medverkar förvaltningen i att ta fram en Regional plan för cirkulär och resurseffektiv hantering av massor.

Avdelningen Livsmedelskontrollen

Livsmedelskontrollen kommer under året att fokusera på att hantera den kontrollskuld som förts över från 2020.

Under året har nämnden beslutat att övergå till efterhandsdebitering vid årsskiftet 2021/2022. För att genomföra detta så smidigt som möjligt har förvaltningen påbörjat ett omfattande förberedande arbete, bl.a. genom informationsinsatser som planeras till hösten, genomgång av rutiner för debitering och inte minst genom att säkerställa att kontrollskulden är så liten som möjligt inför övergången.

En ny tillfällig enhet har under våren inrättats på förvaltningen och den är organiserad under livsmedelskontrollen. Enheten har tagit över all trängseltillsyn som förvaltningen bedriver, och den beräknas finnas kvar så länge nämnden har ansvaret för trängseltillsyn av serveringar. Hittills har cirka 2600 inspektioner genomförts och antalet med brister ligger runt 40 procent. Under sommaren har andelen med brister ökat och förvaltningen har genomfört fler kontroller.

Utifrån Folkhälsomyndighetens besked kring lättade restriktioner från den 29 september kommer sannolikt trängseltillsynen att upphöra vid månadsskiftet september/oktober. Förvaltningen har dock en beredskap för eventuella förändringar och följer utvecklingen nogsamt.

Avdelningen Hälsoskydd

Tillsyn enligt plan bedöms kunna genomföras inom merparten av alla områden. Vissa omprioriteringar har gjorts för att kunna avsätta resurser för arbete med införande av uppdaterat ärendehanteringssystem, som kräver initialt utvecklingsarbete inklusive anpassningar av e-tjänster.

Arbetet med budgetuppdraget ”Utredningsgrupp för riktad tillsyn av fastighetsägare” fortlöper enligt plan. En enkät riktad till fastighetsägare i socioekonomiskt utsatta områden rörande fastigheternas skick har genomförts under vår/sommar med en svarsfrekvens på ca 90 procent. Arbete med att utveckla tillsynsmetodik och urvalsprocess fortlöper inom ramen för projektet.

Under sommaren har totalt 232 prover tagits på stadens officiella strandbad och 16 av proverna (7 %) har visat otjänligt resultat. Vid alla tillfällen med otjänligt badvattenprov har allmänheten blivit informerad om risker att bada både på Havs- och vattenmyndighetens hemsida ”Badplatsen” och på badplatsen, i form av informationsskyltar med avrådan från bad.

Inflödet av klagomål på störningar i inomhusmiljön i bostäder fortsätter att öka med fortsatt ökande ärendebalans som följd. Trots utökning av personella resurser inom detta område i början av året för att möta det ökande inflödet, leder ytterligare personalbortfall under perioden till att det inte går att möta inflödet med ökade personalresurser i samma takt. Samma sak gäller området för kontroll av köldmedieaggregat, där årligen 2 300 rapporter inkommer till avdelningen för granskning och eventuell sanktionering.

Den 1 juli 2021 började den nya lagen om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar (SFS 2021:363) att gälla och därmed övergår tillsynsansvaret till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för dessa verksamheter. Förvaltningen har skickat ett informationsbrev om detta till de verksamheter som sedan tidigare har anmält till förvaltningen att de har injektionsbehandlingar. I samband med den nya lagen har även en

översyn gjorts av anmälningsplikten i 38 § förordningen (1988:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) innebärande att anmälningsplikten, till miljö- och hälsoskyddsnämnden, har utvidgats till att även omfatta, t.ex. håltagning i öron med håltagningspistol och verksamheter som använder rakkniv mot huden som t.ex. barberare. Anmälningsplikten gäller både nystartade verksamheter och de som sedan tidigare bedriver en sådan verksamhet.

Avdelningen Miljöanalys

Implementeringen av handlingsplanen för biologisk mångfald har påbörjats främst genom framtagande av åtgärdsprogram för biologisk mångfald i vilka behoven av fysiska åtgärder konkretiseras. En samordnare för arbetet med handlingsplanen har anställts. Den utbildning som förvaltningen har tagit fram gällande ekologisk skötsel av naturmark kommer att göras om till en webbaserad utbildning för att kunna nå ut till fler målgrupper. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att ta fram en kravspecifikation för ekologisk skötsel som kan användas vid upphandling av entreprenader.

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP) fortskrider och hittills har sju åtgärdsprogram antagits av berörda nämnder. Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsgenomförande genom styrgruppen och samordningsgruppen för god vattenstatus. Miljöövervakningen av miljögifter och ekologisk status fortskrider som planerat och står som grund för arbetet med åtgärdsprogram, det fysiska åtgärdsgenomförandet samt stadsbyggnadsprocessen.

Arbetet för kemikaliesmarta skolor och förskolor har gått in i en ny fas. Befintligt material för förskolorna har uppdaterats och en vägledning för skolor och fritidshem har tagits fram i dialog med utbildningsförvaltningen. Användningen av Byggvarubedömningen utvecklas genom att den används alltmer i anläggningsprojekt och i driftsfasen samt att de krav som ställs i samband med markanvisning ska följas upp mer systematiskt. Vägledningar om kemikaliesmarta val håller på att tas fram för arbetsplatser inom staden och för secondhandaffärer. Åtgärderna i handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast håller på att genomföras och ett förslag till handlingsplan för hållbar plastanvändning godkändes i augusti av miljö- och hälsoskyddsnämnden som också skickade den vidare för beslut i Kommunfullmäktige.

Avdelningen SLB-analys

Förvaltningen utför kontinuerliga mätningar av luftkvaliteten i Stockholm och driver Östra Sveriges Luftvårdsförbunds regionala luftövervakningssystem. Förvaltningen har cirka 30 mätstationer i kontinuerlig drift fram till årsskiftet. Mätningarna syftar till att utvärdera luftföroreningshalterna mot miljökvalitetsnormer och miljömål. Utöver dessa mätningar utförs temporära mätningar såsom i samband med branden i Kagghamra i Botkyrka kommun. Mätningar av temporär karaktär startades även under juni i Södertälje kommun vid Lantmännens siloanläggningar där damning förekommer och där bostadsexploatering är tänkt. Utöver mätningar utförs kontinuerligt uppdrag med stöd av beräkningsmodeller. I huvudsak handlar det om att utreda hur planerad bostadsexploatering påverkar luftkvaliteten. Ny bebyggelse får inte försämma luftkvaliteten. Ett 30-tal utredningar av den karaktären är genomförda.

Pågående forskningsprojekt omfattar främst modellberäkningar av människors exponering av olika luftföroreningar vilket utgör ett underlag för de miljömedicinska forskarna som bedömer hälsoeffekter. Utvärdering av olika åtgärder för att minska luftföroreningshalterna längs statligt väg pågår även med stöd av Trafikverkets forskningsfond. Förvaltningen utreder om bullerskärmar kan minska luftföroreningshalterna och buller. Hur de i så fall ska utformas för nå optimal effekt. Likaså pågår ett försök med miljöstyrd hastighet för att förbättra luftkvaliteten längs statligt vägnät. Förvaltningen ska ta fram en algoritm som kan utnyttjas för att sänka hastigheten när det är höga luftföroreningshalter. Detta arbete sker i samarbete med olika trafikexperter som ska säkerställa att det inte leder till köbildning och /eller ökad olycksrisk.

Under april lanserades också appen ”Luft Sthlm”, som ger information om stadens luftkvalitet.

Avdelningen Kommunikation

Kommunikationsavdelningen, som bildades i oktober 2020, har utvecklat organisation och arbetssätt. Exempel är att kommunikationskontakter för samtliga övriga avdelningar har utsetts och att en gemensam redaktion för underhåll och utveckling av förvaltningens ansvar på stadens webbplattnar har startats. Även utveckling av former för kontakter med media har påbörjats.

Former för utvecklat samarbete inom staden har etablerats. Exempel är samarbetsformer med stadsledningskontoret och Stockholm vatten och avfall AB inom det gemensamma uppdraget om samordnad klimat- och miljökommunikation. Förvaltningen har även tagit över ansvar från stadsledningskontoret för delar av stadens övergripande kommunikation inom klimat och miljö – vilket tydligast märks inom relevanta områden på stadens externa webbplats.

Genomförande av beslutade insatser i verksamhetsplan och budget har planerats och tillkommande behov från framförallt övriga avdelningar inom förvaltningen har identifierats. Exempel på insatser där genomförande påbörjats och/eller lansering har skett är informationsinsatsen till båtägare: ”Hållbart båtliv”, tre större e-utbildningar riktade till stadens verksamheter, applikationen ”Luft Stockholm”, webbsidor för tjänsten ”Byt bränsle”, spridande av resultatet av miljöenkäten 2020 och uppstarten av tävlingen ”minimeringsmästarna” där hushåll stimuleras att leva mer hållbart.

Avdelningen Verksamhetsstöd

Planeringen inför förvaltningens återflytt till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset fortgår. Fokus ligger på att säkerställa att det blir en så bra och ändamålsenlig arbetsmiljö som möjligt, inom ramen för det gemensamma konceptet för nya Tekniska nämndhuset. Enligt tidplanen kommer miljöförvaltningen att flytta in våren 2022.

Övergången till en ny version av ärendehanteringssystemet Ecos skedde enligt plan under jul- och nyårshelgen 2020/2021. Arbetet har varit resurskrävande, och ett stort anpassningsarbete har också utförts av berörda avdelningar. Under våren och sommaren har arbetet fortsatt med fokus på bl.a. färdigställande av viss funktionalitet i systemet, utbildning av medarbetare, förändring av processer och arbetssätt samt integration till ekonomisystemet Agresso.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten, praktikplatser och Stockholmsjobb men nämndens högt specialiserad verksamhet tillsammans med begränsad tillgång till handledningstid påverkar möjligheterna att bereda platser. Under sommaren har förvaltningen tagit emot feriearbetande ungdomar som bland annat har arbetat i stadens naturreservat där de har räknat besökare, erbjudit besökare tips och information samt genomfört en enkätundersökning om besökarnas upplevelse av reservaten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal tillhandahållna platser för feriejobb	15 st			0	15 st	14 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2021
● Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st			2	2 st	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2021
● Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	5 st			3	6 st	6	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2021
● Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st	0 st		0 st	9 000 st	Tertial 2 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Ärsmål	KF:s ärsmål	Period
Analys De feriearbetande ungdomar som förvaltningen bereder plats för avlönas genom berörd stadsdelsförvaltning och eftersom indikatorn "Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi" enbart ska rapporteras om förvaltningen själv avlönar ungdomarna är årsmålet för denna indikator satt till noll.								

Nämndmål:

1.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen eftersträvar en god samverkan med universitet och högskolor dels som ett led i att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt och dels i kunskapshöjande syften för att kunna ta del av relevanta forskningsresultat och ha en möjlighet att påverka fokus för verksamhetsnära forskningsområden. Bland annat medverkar förvaltningen i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet och förvaltningen är också projektledare för projektet iWater som rör realtidsmätning av vattenkvalitet där förvaltningen samarbetar med bland annat Kungliga Tekniska Högskolan. Förvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret och stadsbyggnadskontoret deltar också i KTH:s ansökan (National Urban Energy Data Lab) om att bygga upp ett nationellt center för analys av energidata i byggnader samt transportdata. Inom det strategiska partnerskapet mellan staden och Stockholms universitet har ett antal områden identifierats avseende gemensamma utvecklingsinsatser kring miljö och klimat.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsarbete i stort syftar till att säkerställa att boende och besökare i Stockholm kan vistas i trygga och säkra miljöer. Mot bakgrund av spridningen av covid-19 har miljöförvaltningen sedan våren 2020 haft en viktig roll i att kontrollera att serveringsställen följer gällande regler om att hålla distans för att minska risken för smittspridning utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. En ny tillfällig enhet inrättades på förvaltningen under våren, och den är organiserad under livsmedelskontrollen. Enheten har tagit över all trängseltillsyn som förvaltningen bedriver, och den beräknas finnas kvar så länge nämnden har ansvaret för trängseltillsyn av serveringar.

Hittills i år har cirka 3000 inspektioner genomförts, varav cirka 1300 med brister. Andelen med brister ligger runt 40 procent, och det är främst under sommaren som andelen med brister ökat och förvaltningen har genomfört fler kontroller, inte minst på uteserveringar. Drygt 300

vitesförelägganden har meddelats och dessa har resulterat i drygt 200 utdömanden.

Nämndmål:

1.2.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerligt kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa med syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. I början av året prioriteras de överförda kontrollerna från 2020. Hittills har cirka 76 procent av de överförda kontrollerna genomförts, och förvaltningen räknar med att hela kontrollskulden kommer att hanteras under året. Av de totalt 5200 kontroller som planerats har ungefär hälften genomförts och förvaltningen räknar med att hinna med samtliga och att därmed inte ha någon kontrollskuld vid årsskiftet.

Förvaltningen förbereder, i enlighet med beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden i april, också för införandet av efterhandsdebitering av livsmedelskontrollens avgifter. Den stora skillnaden är att dagens system med förskottsdebiterade årliga avgifter ersätts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Förvaltningen har utvärderat möjliga alternativ och kommit till slutsatsen att den bästa lösningen är att efterhandsdebitering tillämpas fullt ut från och med 2022, men att åtgärder vidtas redan under 2021 för att förebygga att avgifter tas ut av verksamheterna under innevarande år för kontroll som inte kommer att kunna utföras. Bortfall av intäkter blir 5,4 mnkr år 2021. Återgång till full finansiering av kontrollen från år 2022. Bortfallet av intäkter beror på att de verksamheter som flyttas till efterhandsdebitering år 2021 inte bidrar till finansieringen av den kontroll som utförs på de verksamheter som kvarstår med årliga avgifter 2021. Storleken på intäktsbortfallet 2021 beror på att majoriteten av alla verksamheter flyttas till efterhandsdebitering under året.

Arbetet med matfusk fortsätter under året, och under våren har livsmedelskontrollen granskats av EU-kommissionen som en del av revisionen av hur Sverige hanterar kontrollen av matfusk.

Förvaltningen har under året fått ett nytt kontrollområde, kontaktmaterial, som innebär att verksamheter som producerar eller importerar material som kommer i kontakt med livsmedel ska registreras och kontrolleras. För att bygga upp kontrollen deltar förvaltningen i ett projekt som Livsmedelsverket driver som syftar till att bygga upp kompetens och rutiner för kontrollen.

Nämndmål:

1.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens information ska vara korrekt och lättillgänglig

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska vara lätt att nå och lätt att ta till sig, för både invånare och verksamheter. Den som söker och tar till sig informationen ska uppleva att den är lätt att hitta och navigera i, att den är begriplig och förstå hur den kan användas.

Exempel på insatser som har påbörjats och/eller lanserats är utveckling av redovisningar på Miljöbarometern, produktion av e-utbildningar riktade till stadens verksamheter för genomförande av miljö- och klimatinsatser, utveckling av tjänster och applikationer till invånare som ”Luft Stockholm” och ”Byt bränsle”, tillgänglighetsanpassning av webbar och genomförande av utbildningar inom klarspråk för anställda inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

◆ Uppfylls delvis

Tillsynen som bedrivs på skolor och förskolor visar på brister avseende buller och ventilation och är ett återkommande problem.

Genom tillsynen bidrar miljöförvaltningen till att dessa brister successivt åtgärdas så att inomhusmiljön för stadens barn i alla skolor/förskolor ständigt förbättras. Tillsynen bedrivs systematiskt i alla delar av staden, inom såväl privata som kommunala verksamheter. I tillsynen beaktas barnens behov mot bakgrund av forskning och beprövad erfarenhet, som är könsneutral. Någon åtskillnad mellan pojkars och flickors behov görs inte i tillsynen. Då det i vissa situationer accepteras ringa överskridande eller att det inte bedöms rimligt att vidta ytterligare åtgärder genomförs en barnkonsekvensanalys i det enskilda ärendet.

Nämndmål:

1.3.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Den ordinarie riktade hälsoskyddstillsynen på skolor och förskolor innefattar bl.a. kontroll av bullernivåer, ventilation och hygienrutiner. Miljöförvaltningen har genomfört 148 inspektioner under perioden, vilket är betydligt mindre jämfört med 2019, men förvaltningen bedömer att samtliga planerade inspektioner för året ska kunna genomföras efter en omprioritering av resurser i förhållande till andra tillsynsområden. Under året följs tidigare genomförd kartläggning upp avseende UV-skydd vid förskole- och skolgårdar. Hittills har

102 inspektioner utförts och 13 stycken har fått anmärkning. Såsom tidigare är det höga bullernivåer och bristande ventilation som dominerar anmärkningarna i tillsynen.

Vid anmälan granskas alltid lokaliseringen utifrån trafikbullernivåer, luftkvalitet samt om det föreligger risk för markföroreningar på förskole- och skolgårdar. Under 2021 har det hittills inkommit 33 anmälningar av verksamhet enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, varav fem stycken avser byte av huvudman. Tolv av anmälningarna avser helt nya verksamheter och resterade 16 avser anmälan om ändring av befintlig verksamhet.

Miljöförvaltningen kontrollerar även att hantering av livsmedel på förskolor utförs säkert.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärdet under 200 Bq/m ³ luft.				91		94 %		2021
Analys Bedömningen är att målet inte kommer att kunna nås då nya skolor och förskolor tillkommit och den procentuella andelen radonmätta verksamheter således blir lägre.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet.

Fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor får ta del av och involveras i relevanta ärenden där det är möjligt. Inför remisser av för rådet relevanta program har förvaltningen för avsikt att inför remissrunda ge rådet en föredragning om det föreslagna programmet, för att skapa möjlighet att inhämta rådets synpunkter. I slutet av maj besökte förvaltningens handläggare det gemensamma rådsmötet mellan fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens råd för funktionshinderfrågor samt idrottsnämndens råd för funktionshinderfrågor för att informera om förvaltningens pågående arbete med tillgängliggörande av stadens naturreservat. Där presenterades åtgärdsinriktningen utifrån stadens Friluftsstrategi samt de tillgänglighetsfrågor som prioriteras den närmaste tiden.

Nämndmål:

1.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

● Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet. Förvaltningen följer även en arbetsgång med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter, där aktiva åtgärder för 2021 formulerades vid årets början.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

◆ Uppfylls delvis

Miljöförvaltningens arbete bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i tillsynen identifiera brister i inomhusmiljö och livsmedelssäkerhet på äldreboenden och säkerställa att bristerna åtgärdas. Under 2021 har hittills ingen hälsoskyddstillsyn genomförts på äldreboenden med hänsyn till risk för spridning av covid-19 till känsliga grupper. Livsmedelskontroll har genomförts på distans vid de tillfällen kontrollen inte har kunnat genomföras på plats.

Nämndmål:

1.5.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

◆ Uppfylls delvis

För att säkerställa en sund inomhusmiljö för stadens äldre genomför miljöförvaltningen vanligtvis tillsyn på äldreboenden. Från mars 2020 och fram till nu har dock ingen hälsoskyddstillsyn utförts på grund av covid-19. Tillsynen kommer att utföras under hösten under förutsättning att tillsyn kan utföras på ett säkert sätt utifrån smittspridning av covid-19.

Miljöförvaltningen kontrollerar även att hantering av livsmedel på äldreboenden utförs säkert. När besök inte kan utföras på plats genomförs kontrollen digitalt på distans.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bidrar genom sitt arbete i stadsplaneringen, i tillsynen, i samordningsgrupper och i olika projekt till att säkerställa en långsiktig hållbarhet, en robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, god ljudmiljö, miljö kvalitetsnormer för luft och vatten, minskad kemikaliepåverkan samt bibehållna ekosystemtjänster. Miljöprogram med tillhörande handlingsplaner samt stadens Agenda 2030-arbete är vägledande för åtgärdsarbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till ett gott företagsklimat framför allt genom att fungera bra som myndighet. En väl fungerande tillsyn med tydliga regler som gäller lika för alla, hög kompetens samt gott bemötande och god service underlättar för företagen. Förvaltningen arbetar med implementeringen av näringslivspolicyn genom ett antal aktiviteter kopplade till fokusområdena.

Med anledning av uppgraderingen av verksamhetssystemet har insamling av data till NKI (Nöjd Kund Index) ej kunnat genomföras, men enkäter beräknas kunna skickas ut under hösten.

Fokusområde 1, Stimulera tillväxt och företagsamhet

Under våren 2020 genomfördes projektet ”rätt väg in” i staden, och bland annat konstaterades att Kontaktcenter (KC) behöver användas i större utsträckning. Förvaltningen ser därför över möjligheterna att nyttja dessa tjänster i större utsträckning. Vidare utvecklas samarbetet med KC för att säkerställa att rätt information alltid når verksamhetsutövare som kontaktar förvaltningen.

För att säkerställa att verksamhetsutövare har tillgång till rätt information säkerställs att information på webben är uppdaterad och lätt att hitta.

Fokusområde 2, Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Förvaltningen arbetar under året med att utveckla sina e-tjänster i syfte att förenkla för företagen, bl.a. genom ett projekt som syftar till att underlätta inrapportering av köldmedierapporter.

Livsmedelskontrollen arbetar under året med att förbereda inför övergången till efterhandsdebitering. I enlighet med beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden i april förbereder därför miljöförvaltningen för en övergång vid årsskiftet 2021/2022. Även näringslivet har uttryckt önskemål om en så tidig övergång som möjligt.

Fokusområde 3, Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

För att säkerställa goda förutsättningar och rättvisa villkor för företag i staden utvecklar förvaltningen ständigt sitt arbete mot brottslig verksamhet, bl.a. genom arbetet med matfusk.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	81			83		79	73	2021

Nämndmål:

2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden har under de senaste åren visat mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna (Nöjd Kund Index). Resultatet för miljö- och hälsoskydd uppgår under 2020 till 84 (där motsvarande resultat för 2019 var 82) och livsmedelskontroll når ett resultat om 79 (82).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Anmälan om misstänkt matförgiftning handläggs senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	89,23 %			93,6 %	90 %	90 %		Tertial 2 2021
 Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	98,6 %			91,1 %	90 %	90 %		Tertial 2 2021
 Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	84			84		80		2021
 Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %			100 %	95 %	95 %		Tertial 2 2021
 Miljörapporter besvaras senast 30 juni.	98,2 %			88,7 %	95 %	95 %		Tertial 2 2021

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Förvaltningen har fortsatt sitt aktiva arbete för att staden ska uppnå målen för bostadsförsörjningen, där en hållbar och hög genomförandetakt är särskilt prioriterat. Förvaltningen bidrar till att säkerställa en långsiktig hållbarhet och hälsosam miljö, en robust grönstruktur, förbättrad vattenkvalitet, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning och god ljudmiljö. Förvaltningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstången, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Nämndmål:

2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

● Uppfylls helt

Förvaltningen har en fortsatt aktiv roll i stadsplaneringen, i tidiga skeden samt under detaljplaneringen, genom att bistå med expertkunskap inom miljö och hälsa samt hjälpa till med avvägningar för en hållbar stadsutveckling. Förvaltningen arbetar också för att utveckla samverkan med stadsbyggnadskontoret i bygglovsskedet, exempelvis vad gäller tillfälliga förskolor/skolor och strandskydd.

Förvaltningen ser att stadsplaneringen fortsätter i en hög takt trots den pågående pandemin. Några av de större projekt som har påbörjats eller utvecklats under året och där förvaltningen haft en bidragande roll är detaljplanen för Lövsstaverket samt ett antal program i söderort bland annat för Södertäljevägen, Fruängen och Gullmarsplan.

Förvaltningen ansvarar för att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster i samverkan med berörda förvaltningar och bolag. De lokala åtgärdsprogrammen utgör, tillsammans med stadens dagvattenstrategi, åtgärdsnivå och riktlinjer för hållbar dagvattenhantering, viktiga planeringsunderlag i stadsbyggnadsprocessen för att visa hur staden avser följa miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Under ledning av stadsledningskontoret pågår framtagande av en handlingsplan för klimat-anpassning, där förvaltningen har medverkat. Handlingsplanen skickades ut på remiss i augusti, och remissvar väntas i november. Förvaltningen utgör även expertstöd i det fortsatta arbetet med lokala åtgärdsplaner för skyfallshantering som leds av trafikkontoret, liksom i arbetet med hantering av värmeböljor. På Miljöbarometern har samtliga klimatindikatorer uppdaterats med data för 2020.

Förvaltningen samordnar också stadens arbete med att implementera stadens handlingsplan för biologisk mångfald. I handlingsplanen ingår att uppmärksamma frågan i stadens olika processer, bl.a. i stadsplaneringen. Arbete pågår även med att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP). Dessa syftar till att förstärka Stockholms biologiska mångfald och blågröna infrastruktur genom konkreta förslag på åtgärder i både bostadsnära natur och i friluftsområden. Åtgärdsprogrammen kan även bli viktiga planeringsunderlag för t.ex. ekologiska kompensationsåtgärder i stadsbyggnadsprocessen.

Projektet Hållbarhet blir standard har pågått i ett och ett halvt år och en första skiss på analysmetod är framtagen, principer för samverkan är klarlagda och de medverkande städerna har identifierat hållbara lösningar från pilotprojekt som både har blivit standard och som borde bli standard. Med hjälp av dessa har projektet tagit nästa steg och påbörjat test av analysverktyget som utvecklas för att effektivisera implementering av goda resultat från projekt som staden medverkar i och som bidrar till hållbar utveckling och klimatsmarta städer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen är engagerad i Elektrifieringspakten med syfte att främja ökad laddinfrastruktur för laddbara personbilar och lastbilar i Stockholm. En laddplan är också under framtagande för att ta fram förslag på åtgärder för att nå stadens ambitiösa mål om laddinfrastruktur. En plan för hållbar mobilitet är också under framtagande med fokus att hitta åtgärder som gör det lätt att resa hållbart och att ha god mobilitet även utan egen bil i Stockholm. Förvaltningen har engagerat sig i arbetet med att uppdatera framkomlighetsstrategin som trafikkontoret ansvarar för.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO ₂ e per invånare)				0,96 Ton CO ₂ / inv		0,96 Ton CO ₂ / inv	0,96 ton CO ₂ e/i nv	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse med krav på minst 20 % laddplatser	2021-01-01	2021-12-31	
 Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stads Parkerings AB ta fram nya mål och handlingsplaner för publik laddinfrastruktur efter 2022	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

◆ Uppfylls delvis

Antalet laddbara fordon i Stockholm ökar stadigt och utgör över 10 procent av fordonsflottan. Eftersom reduktionsplikten krävde ytterligare en procent biodrivmedel 2020 som låginblandning mot vad som krävdes 2019 bör även biodrivmedelsanvändningen ha ökat (här finns en eftersläpning i tillgänglig statistik så detta har inte kunnat verifieras ännu).

Stadens egen flotta består av 99 procent miljöbilar och andelen laddbara fordon ökar. Fleet-managerfunktionen har genomfört en förnyad konkurrensutsättning för avrop personbilar och lätta lastbilar under år 2021. Det är framförallt elbilar som kommer att avropas och den förnyade konkurrensutsättningen har givit staden bra villkor gällande inköp/leasing. Elbilspoolsupphandlingen (elpersonbilar och lätta ellastbilar) har vunnit laga kraft och har delvis kommit på plats och börjat användas. Elbilspoolen är öppen och tillgänglig för alla som är intresserade (förvaltningar, bolag, privatpersoner och företag m.fl.). En hyrbilsupphandling har färdigställts och har börjat utnyttjas. Två laddhybrider har konverterats från el-bensin till el-etanol för att demonstrera och lära inför att regeringen eventuellt inför en konverteringspremie till år 2022.

Transportcentrum har fått förstärkning med en person och en intern plan för hur arbetet med hjälp och stöd till förvaltningar och bolag vid upphandlingar av transporttjänster har tagits fram och börjat tillämpas.

En biodrivmedelskampanj i form av en tjänst – Byt bränsle! (www.bytbransle.se) lanserades i april.

Miljö-och hälsoskyddsnämnden har ett budgetuppdrag om införande av geofencing i stadens egna fordon, om det är tekniskt möjligt. Uppdraget gavs i budgeten 2020 och ska vara klart vid slutet av år 2021. Enligt projektplanen ska lämpligt system först testas i några få bilar. Hittills har något lämpligt system inte hittats och miljöförvaltningen planerar att under hösten återigen skicka ut en förfrågan om vilka geofencinglösningar som finns att tillgå hos de fordonsleverantörer som ingår i SKL Kommentus ramavtal. Tjänsten elektronisk körjournal med ISA-funktion (ISA = Intelligent Speed Adaptation, d.v.s. en funktion som anpassar bilens hastighet till den tillåtna) har tyvärr inte kunnat implementeras i stadens tjänstebilar på grund av flera juridiska hinder kopplade till GDPR; det är exempelvis inte tillåtet att samla in och lagra information om hastighetsöverträdelser som dessutom kan kopplas till enskilda personer. Samråd med Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) ägde rum juni 2021 om tjänsten elektronisk körjournal med ISA, där IMY gav förhandsbeskedet att det finns laglig grund för nyttjande av elektronisk körjournal men inte för ISA. En bedömning avseende ISA behöver i så fall göras i varje enskilt fall. Parallellt med detta genomför trafikkontoret inom ramen för FOI-programmet för geofencing en state of the art-studie i syfte att kartlägga marknaden för geofencinglösningar hos fordonstillverkare och tjänsteleverantörer. Studien beräknas vara klar hösten 2021 och kommer att utgöra ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet.

Förvaltningen arbetar för en ökad regional samverkan och sprider aktivt kunskap och information till andra kommuner, företag och privatpersoner med syftet att öka andelen miljöfordon och förnybara drivmedel i Stockholm. Det planerade seminariet om eldrivna parkmaskiner har dock skjutits till våren år 2022.

Arbetet inom de externfinansierade projekten fortlöper enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år.				34 %		37 %		2021

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Det ligger i stadens intresse att det finns förutsättningar för ett rikt kulturliv och möjligheter att bedriva kulturevenemang, livescener och klubbverksamhet samt bedriva restaurang- och barverksamhet med musik. Detta måste dock vägas mot invånarnas rätt till lugn och ro i sin bostad och möjlighet till fredad nattsömn. Under 2020 tog miljöförvaltningen fram en bullervägledning för musikverksamhet enligt nämndens budgetuppdrag. Vägledningen ska vara ett stöd i planeringen och driften av konsert-, evenemangs-, och klubbverksamheter såväl inomhus som utomhus. Miljöförvaltningen ska vid behov vara ett stöd i tillämpningen av vägledningen. Vägledningen ska underlätta för en levande stad med minskad risk för störningar för de boende. Samtidigt har pandemin haft en betydande påverkan på verksamheters möjligheter att genomföra olika evenemang, vilket på en stadsövergripande nivå sannolikt kan påverka uppfyllelsen av målet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska leda, samordna och under 2021 påbörja etableringen av en ny kulturplats i Snösätra industriområde i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden och i dialog med aktörerna i Snösätra	2021-01-01	2021-06-30	

Nämndmål:

2.4.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Uppfylls helt

Förvaltningen hanterar årligen ett stort antal klagomål på konsert-, evenemangs-, och klubbverksamheter. Under 2020 och första delen av 2021 har det varit färre klagomål på denna typ av evenemang på grund av den rådande pandemin. Klagomålen förväntas öka när pandemin avtar och verksamheterna kan återuppta sina evenemang.

Förvaltningen fortsätter delta i implementeringen av stadens handlingsplan med tillhörande vägledningar och åtgärder för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft. Förvaltningen bistår med kunskap om hur verksamheter kan samlokaliseras med bostäder på ett sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa minimeras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Uppfylls delvis

Målet innefattar större delen av nämndens verksamhetsområde inom ramen för miljöbalkens tillämpningsområde. I målet innefattas tillsyn enligt miljöbalken, miljö- och luftövervakning, vattenförvaltning, kemikalie- och energirådgivning samt proaktiv projekt- och programverksamhet som syftar till att bidra till att Sveriges och stadens miljö- och klimatmål kan nås.

Förvaltningen har utgjort kompetensstöd i samverkan med samtliga förvaltningar och bolag som berörs av målen i stadens miljöprogram 2020-2023 och stadens handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Förvaltningen har fortlöpande bistått stadsledningskontoret i att utveckla uppföljningssystemet för miljöprogram och klimathandlingsplan. Förvaltningen har samverkat med näringsliv samt akademi och branschforskningsinstitut som IVL och KTH i olika utvecklingsprojekt. Inom EU-finansierade utvecklingsprojekt har samverkan skett med andra europeiska städer, akademiska institutioner och företag. Digital innovation har varit och är ett ökande område inom utvecklingsprojekten med allt mer digitala lösningar t.ex. för energieffektivisering, delningsekonomi och mobilitetstjänster. Inom energi- och klimatrådgivningen (EKR) har förvaltningen samverkat med övriga kommuner i regionen samt med energikontoret på STORSTHLM. En ny samverkansöverenskommelse för det regionala samarbetet har tagits fram.

Digitala seminarier om solenergi för bostadsrättsföreningar respektive småhusägare har genomförts. Lokalt i Stockholm har EKR utvecklat ett innovativt digitalt rådgivningsverktyg som har använts även i andra delar av landet för rådgivning på distans i samband med covid-19. En av förvaltningens rådgivare har utsetts till *Årets energirådgivare i Sverige*.

Förvaltningen har också samverkat inom olika internationella nätverk som Eurocities, POLIS, CNCA och C40. Förvaltningen har nyligen fått delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupp Energy Efficiency and Climate Change vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och

påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Kommunikationsarbete gentemot stockholmarna har skett genom olika informationskampanjer.

Förvaltningen arbetar aktivt för att nå målen i miljöprogrammet bland annat genom att ta fram tematiska handlingsplaner och åtgärdsprogram enligt uppdrag i kommunfullmäktiges budget. Senast antagen är handlingsplanen för biologisk mångfald där arbete påbörjats med att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram. Handlingsplaner för hållbar plastanvändning och cirkulärt byggande har tagits fram och beretts för politiska beslut. Sedan tidigare finns även stadens kemikalieplan och handlingsplan för god vattenstatus. Planerna och programmen lägger grunden för att peka ut vad de olika aktörerna i staden behöver göra för att nå målen i miljöprogrammet. Miljöförvaltningen samordnar även vattenförvaltningsarbetet och arbetet med biologisk mångfald och erbjuder stöd till förvaltningar och bolag via stadens kemikaliecentrum. Förvaltningen har bistått serviceförvaltningen i arbetet för mer hållbara upphandlingar genom deltagande i kategoristyrningsteam och -råd för el, vitvaror, livsmedel och lokalvård. Förvaltningen ansvarar för kategoriteamet Fordon.

Mer utförliga beskrivningar om vad förvaltningen arbetar med för att nå målen i miljöprogrammet finns under respektive nämndmål samt under nämndmålet 3.2.2 *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara.*

Inom verksamhetsområdet eftersträvar förvaltningen jämställdhet inom de olika uppdragens roller såsom projektledare, projektmedarbetare m.m. utifrån den kompetens som krävs för uppdragens genomförande. Uppfyllelse av eftersträlvade mål bedöms gynna män och kvinnor likvärdigt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel badplatser med bra badkvalitet	93 %.			75 %		Minst 92 %	92 %	2021
  Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för ekologisk status				14 %		35 %	35 %	2021
Analys Orsaken till svårigheterna att nå miljökvalitetsnormerna är dels att det fysiska åtgärdsarbetet inte har påbörjats i tillräcklig utsträckning för att minska påverkan på stadens vattenförekomster. Vidare behöver normsättningen utvecklas så att den bättre speglar de naturliga förutsättningar i stadens vatten samt de svårigheter som åtgärder i urban miljö medför. Förvaltningen arbetar aktivt med att både öka åtgärdsgenomförandet och för dialog med Vattenmyndigheten om utvecklingen av miljökvalitetsnormerna.								
  Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för kemisk status				14		30	30 %	2021
Analys Orsaken till svårigheterna att nå miljökvalitetsnormerna är dels att det fysiska åtgärdsarbetet inte har påbörjats i tillräcklig utsträckning för att minska påverkan på stadens vattenförekomster. Vidare behöver normsättningen utvecklas så att den bättre speglar de naturliga förutsättningar i stadens vatten samt de svårigheter som åtgärder i urban miljö medför. Förvaltningen arbetar aktivt med att både öka åtgärdsgenomförandet och för dialog med Vattenmyndigheten om utvecklingen av miljökvalitetsnormerna.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2020	Progn os helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft				2 dygn		Max 7 dygn	Max 7 dygn	2021
  Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft				11 Dygn		Max35 dygn	Max 35 dygn	2021
  Antalet kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen				118 st		91 st	91	2021

Analys

Minskningen av antalet produkter har inte gått så fort som de uppsatta målvärdena, bland annat för att fler och fler verksamheter har registrerat sina produkter och det totala antalet produkter således har ökat. Därtill har Kemikalieinspektionen uppdaterat kriterierna för utfasningsämnen vilket har inneburit att ett stort antal nya produkter nu ingår i indikatorn. Allt detta gör att ett omtag om indikatorn och målvärdet behöver göras till kommande år. Ett underlag för detta har lämnats till stadsledningskontoret som kommer att ta med frågan i budgetarbetet för 2022.

  Minskning av CO2e till 2023						48 372	Tas fram av nämnd/bolagss tyrelse	2021
---	--	--	--	--	--	--------	-----------------------------------	------

Analys

Av nämndens beting på totalt 48 373 ton CO2e hänför sig 9 000 ton till att minska olje användningen för uppvärmning samt 39 000 ton till att minska utsläppen från vägtrafiken. Arbetet med olje användningen går enligt plan. Effekter av åtgärder inom vägtrafiken har inte kunnat bedömas. Förvaltningen bedömer det som osäkert om målet kan nås inom vägtrafikens beting.

  Timmedelvärde för kvävedioxid i luft						Max 175 timmar	Max 175 timmar	2021
--	--	--	--	--	--	----------------	----------------	------

Analys

Miljökvalitetsmålet har redan överträffats långs med Essingeleden och kommer sannolikt överträdas på någon av innerstadsgatorna. För att nå målet krävs fortsatt förnyelse av fordonsflottan.

  Totalt köpt energi i stadens verksamheter (KF-nivå)				1 882 GWh		1 945 GWh	1945 GWh	2021
---	--	--	--	-----------	--	-----------	----------	------

Analys

Indikatorn avser hela staden, inte miljöförvaltningens energianvändning.

  Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)				1,9 Ton CO2 / inv		Max 1,8 Ton CO2 / inv	1,8 ton CO2e / inv	2021
--	--	--	--	-------------------	--	-----------------------	--------------------	------

Analys

Utsläppen för år 2020 har beräknats till 1,7 ton CO2e per invånare. 2020 års beräkningar är preliminära och baseras delvis på prognoser och skattade värden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden kartlägga utbildningsbehov kopplade till stadens mål om att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad 2040 och en fossilbränslefri organisation 2030	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldre- och barnnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser initiera ett projekt med EU-finansiering som ska möta behoven i klimatomställningen	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra en uppföljning av kranmärkningen av stadens verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska implementera handlingsplan för minskad plastanvändning	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden ta fram en handlingsplan för hur långsiktiga investeringar i solpaneler på stadens fastigheter skulle kunna användas för att såväl minska stadens energikostnader och reducera stadens fossila avtryck.	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31	
  Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda upphandlingskrav gällande måltidstjänster i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan	2021-01-01	2021-12-31	
  Servicenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden, utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för inköpssystem med tillhörande arbetssätt	2021-01-01	2021-12-31	
  SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden.	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

2.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

 Uppfylls helt

Tillsammans med stadsledningskontoret, Familjebostäder och Stockholm Exergi under ledning av Stadshus AB, genomför förvaltningen analyser av klimatpåverkan från olika

former av uppvärmning av bebyggelse med olika systemgränser för klimatberäkningar inklusive LCA-perspektiv. I analyserna ingår samhälls- och företagsekonomiska analyser liksom konsekvenser rörande effektproblematik.

Uppdraget att [...] *ta fram en utbytesplan, för mer energieffektiv belysning med lika eller förbättrad ljuskvalitet* har försenats p.g.a. personalomsättning och påbörjas under hösten. Uppdraget är mycket omfattande och täcker inventering av all belysning hos fastighetsägande förvaltningar och bolag. Arbetet med planen bedöms därför behöva pågå under 2022. Bolag och förvaltningar har dock blivit informerade om vilken energieffektiv belysning som kan köpas in via stadens ramavtal.

Processen med uppföljning av klimatbudgetens beting har testas för första gången under stadsledningskontorets ledning. Förvaltningen har fortlöpande bistått stadsledningskontoret med vidareutveckling av uppföljningsprocessen för klimatbudgeten och stadens energianvändning. Stödmaterial till genomförandeansvariga har tagits fram och vidareutveckling sker fortlöpande.

Nämndmål:

2.5.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

 Uppfylls helt

Mätningarna av kvävedioxid vid stadens gatustationer har under de senaste åren visat på en nedåtgående trend. Förnyelse av fordonsparken har stor betydelse för halterna av kvävedioxid. Under senare år har diesel- och bensinpersonbilarna minskat samtidigt som elbilar och elhybridbilar har blivit fler. År 2021 kommer miljö kvalitetsnormen klaras för kvävedioxid i Stockholm. Miljö kvalitetsmålet för timmedelvärde har dock redan överträffats längs med Essingeleden och kommer sannolikt överträdas på någon av innerstadsgatorna. Miljö kvalitetsmålet för timmedelvärde är svårt att klara och fortsatt förnyelse av fordonsflottan är nödvändig.

Mätningarna av partiklar, PM10, har under det senaste decenniet även visat på en kraftigt nedåtgående trend. Förutom den intensiva städningen och dammbindningen som påbörjades vintern 2013/2014 har också dubbdäcksanvändningen minskat. Det beror bland annat på att dubbdäcksförbud har införts på ett flertal innerstadsgator. Miljö kvalitetsnormen för PM10 kommer sannolikt att klaras i Stockholm trots högre halter jämfört med samma period år 2020. Miljö kvalitetsmålen kommer sannolikt inte att klaras. Högre halter 2021 beror på att vintern har varit kallare och snörikare än förra året vilket genererat mer vägdamm på vägbanorna. Trafikkontoret har dessutom lagt ut mer sand jämfört med förra vintern och tidig vårstädning har försvårats av frostnätter långt in i april.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Förvaltningen har en aktiv roll vid framtagande samt uppföljning av åtgärdsprogram för luft och buller. Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö. Planerade aktiviteter är påbörjade. Åtgärdsprogram för kolmonoxid fastställdes av länsstyrelsen den 25 januari. Åtgärdsprogrammet gäller specifikt för Sveavägen och

miljöförvaltningen kommer att följa upp ett antal av åtgärderna i programmet. Revidering av åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar pågår inför remiss 2022.

Förvaltningen har tillsammans med trafikkontoret arbetat med att prioritera åtgärder inom åtgärdsprogram mot buller 2019-2023. En rapport med beskrivning av åtgärder har publicerats och genomförande pågår. Rapporten innehåller även en utförlig faktadel och sammanställning av de åtgärder som finns att tillgå i arbetet med att begränsa trafikbuller. Arbetet med uppdatering av stadens bullerkarta enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller, har inletts.

Nämndmål:

2.5.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljökvalitetsnormerna för vatten följs

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning, planering och framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster (LÅP). Arbetet sker i nära samarbete med framförallt Stockholm Vatten och Avfall AB, andra kommuner samt vattensamarbeten. Under våren och försommaren har LÅP Drevviken, Långsjön, Räcksta träsk, Ulvsundasjön, Kyrksjön samt Sicklasjön-Järlasjön antagits av berörda nämnder och Stockholm Vatten och Avfalls styrelse. Totalt har därmed sju LÅP antagits och ytterligare ett antal LÅP beräknas bli klara för antagande före årsskiftet.

Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärdsgenomförande genom styrgruppen och samordningsgruppen för god vattenstatus.

Förvaltningen har även påbörjat arbetet med en utökad kommunikation kring vattenrelaterat åtgärdsarbete och kommer att genomföra en lanseringskonferens för de antagna LÅP:arna i november.

Miljöövervakningen av miljögifter och ekologisk status fortskrider som planerat. Miljöövervakningen ligger till grund för arbetet med åtgärdsprogram, det fysiska åtgärdsprogrammet samt stadsbyggnadsprocessen.

Nämndmål:

2.5.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning av stadens handlingsplan för biologisk mångfald, som antogs i november 2020. I detta arbete ingår framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald (SÅP). Arbetet sker i nära samarbete med framförallt stadsdelsförvaltningarna och trafikkontoret. Tre av fem planerade SÅP har påbörjats och ett fjärde kommer att påbörjas hösten 2021. Det femte åtgärdsprogrammet påbörjas våren 2022.

Förvaltningen har tagit fram en utbildning i naturvårdande skötsel som kommer att utvecklas till en webbutbildning. Denna ska kunna möjliggöra självstudier i naturvårdande skötsel för såväl entreprenörer som stadens egen personal. Underlag för kravställning vid upphandling av naturvårdande skötsel tas under året fram i samverkan med stadsdelsförvaltningar, fastighetskontoret och trafikkontoret.

Förvaltningen uppdaterar för närvarande stadens biotopdatabas som är ett kunskapsunderlag för miljöövervakning och fysisk planering och bedriver ett utvecklingsarbete för att bredda databasens användningsområden. I enlighet med budgetuppdrag för 2021 har metodutveckling inletts tillsammans med berörda förvaltningar, för att kunna följa utvecklingen av grönytor och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO).

Kontakt har tagits med kommunala bolag samt med stadens naturskolor för att undersöka möjligheter till samarbete kring åtgärder för biologisk mångfald.

Tillsynen av stadens skyddade områden görs enligt tillsynsplan. Arbetet med inrättande och utredning av nya reservat samt biotopskyddsområden sker enligt verksamhetsplanen. Beslut om samråd under sommaren om utvidgning av Årtaskogen – Årsta holmar naturreservat har fattats av miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Beslut att inrätta Hagsätraskogens naturreservat har fattats i kommunfullmäktige i juni.

Nämndmål:

2.5.5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

 Uppfylls helt

Tillsynen med mål att minska spridningen av farliga kemikalier och plaster bedrivs enligt tillsynsplanen. Arbetet omfattar bland annat företag som säljer kemiska produkter och varor med kemiska ämnen. Under 2021 deltar förvaltningen även i Kemikalieinspektionens nationella tillsynsprojekt om bekämpningsmedel i detaljhandeln. Återförsäljare av bekämpningsmedel och e-handlare är berörda målgrupper. Under hösten kommer tillsynen att förstärkas med nyanställningar.

Genom kemikaliecentrum erbjuds stadens verksamheter stöd och vägledning i kemikaliefrågor. Utredningar och analyser av material genomförs för att identifiera effektiva arbetssätt, relevanta krav på produkter och kemikaliesmarta val. Förvaltningen bedriver även övervakning av miljögifter i inomhusmiljön, särskilt där barn vistas. Genom olika utåtriktade kommunikationsinsatser får privata verksamhetsutövare och konsumenter ökad kunskap om kemikalier.

Särskilt kan nämnas att arbetet med kemikaliesmarta skolor och förskolor har gått in i en ny fas. Den befintliga vägledningen för kemikaliesmart förskola och tillhörande webbutbildning har uppdaterats. Arbetets inriktning har också breddats och en vägledning för skolor och fritidshem har tagits fram i dialog med utbildningsförvaltningen.

Användningen av Byggvarubedömningen för att välja och dokumentera använda bygg- och anläggningsmaterial håller på att utvecklas. Det sker genom att underlätta för fler

anläggningsprojekt att använda verktyget, att det i högre grad även används i driftfasen och att de krav avseende materialval som ställs i samband med markanvisning ska följas upp mer systematiskt. Dessutom görs analyser av utvalda material. Exempel på material som har undersökts är gummigranulat för konstgräs, isolering för ventilationskanaler och plastgolv.

Bland andra aktiviteter som planeras eller genomförs kan också nämnas en kampanj om kemikalier riktad till ungdomar, vägledningar om kemikaliesmarta arbetsplatser för stadens verksamheter och för återbruksverksamheter. Se även nämndmål 3.2.2

Nämndmål:

2.5.6 Inomhusmiljöer och offentliga miljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

Uppfylls delvis

Förvaltningen har sedan 2016 utövat riktad bostadstillsyn med fokus på fastighetsägare med hyreshus i socioekonomiskt svaga områden. Den riktade bostadstillsynen är ett verktyg för att uppnå en sund inomhusmiljö för alla boenden i Stockholms stad med särskild inriktning på flerbostadshus. Med den riktade bostadstillsynen kan tillsyn och förbättrande åtgärder utföras i hela bostadsbeståndet till skillnad från den klagomålsdrivna tillsynen där fokus endast ligger på den enskilda bostaden som klagomålet avser. Under 2020 ställdes den riktade bostadstillsynen in efter pandemiutbrottet i mars för att inte bidra till ökad smittspridning av covid-19. I budget för 2021 har nämnden uppdragits att tillsätta en utredningsgrupp för fastighetsägare för att utreda och utvärdera den riktade bostadstillsynen i syfte att effektivisera och förbättra urval och metodik. Arbetet är påbörjat och inspektioner väntas kunna påbörjas igen efter 30 september om det bedöms vara säkert ur smittskyddssynpunkt.

Avseende handläggning av klagomål på störningar i bostäder så fortsätter inflödet av nya klagomålsärenden att öka. Vanligaste typen av störning är buller (inklusive grannstörningar) följt av lukt samt fukt och mögel, ventilation och temperatur (kyla respektive värme). Under perioden 1 januari till 31 juli 2021 har 528 nya klagomålsärenden initierats vilket är en kraftig ökning jämfört med 2020 då 420 ärenden hade initierats vid samma tidpunkt, en ökning med cirka 25 procent. Inflödet är det högsta sedan månatliga uppföljningar infördes i januari 2016. Andelen inkomna ärenden som inte utreds uppgår till 12 procent (att jämföra med 8 procent under det första tertialet). Antal ärenden som följs upp i andra ärenden uppgår till 17 procent (jämfört med 13 procent tertial 1). Den 30 juli 2021 var 752 ärenden under handläggning, jämfört med målet om 550 stycken. Härutöver finns 111 ärenden som är pågående, men som är avgjorda av nämnden och ligger för prövning i överinstans.

Vad gäller tillsynen av fastighetsägarnas egenkontroll bedömer förvaltningen att tillsynen inte kommer att kunna utföras enligt plan. För närvarande har drygt 30 procent av årets planerade tillsyn genomförts. Dels beror detta på att pandemin är och har varit mer utbredd i samhället denna tidsperiod, men även att uppgraderingen av ärendehanteringssystemet medfört merarbete och fördröjningar. Personalbortfall har även varit betydande. Av 137 utförda inspektioner har 46 stycken fastighetsägare fått anmärkningar som kräver uppföljning. Samtliga anmärkningar som krävt uppföljning avser bristande kontroll av varmvattentemperaturerna i undercentralen, med undantag för en som gällde bristande

kemikalieförvaring. Utveckling av tillsynen pågår avseende energihushållning. Där en byggnad anses ha hög energianvändning enligt energideklaration kommer det inom tillsynen begäras in skriftlig redovisning av byggnadens nuvarande energianvändning för att bedöma i samverkan med stadens energi- och klimatrådgivning om fastighetsägaren vidtagit tillräckliga åtgärder.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2020	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft.				86		90 %		2021
Analys Med anledning av att personella resurser har behövt läggas på anpassningar till det uppgraderade verksamhetssystemet har inte förelägganden om att genomföra mätning eller åtgärder kunnat genomföras i planerad omfattning. Detta i kombination med att målet tidigare inte helt uppnåtts och nya objekt ständigt tillkommer medför att förvaltningens bedömning är att målet enbart delvis kommer uppnås.								
 Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.				83		83 %		2021
Analys Med anledning av att personella resurser har behövt läggas på anpassningar till det uppgraderade verksamhetssystemet har inte förelägganden om att genomföra mätning eller åtgärder kunnat genomföras i planerad omfattning. Detta i kombination med att målet tidigare inte helt uppnåtts och nya objekt ständigt tillkommer medför att förvaltningens bedömning är att målet enbart delvis kommer uppnås.								
 Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	95,5 %			93,8 %	95 %	95 %		Tertial 2 2021

Nämndmål:

2.5.7 Miljö- och hälsopåverkan från Stockholms miljöfarliga verksamheter minskar

 Uppfylls helt

Förvaltningen bedriver tillsyn enligt tillsynsplanen. Tillsynsplanen omfattar fler än 1430 miljöfarliga verksamheter av varierande storlek och inriktning. Målen för tillsynen inom området är att störningar och omgivningspåverkan genom utsläpp till luft, vatten och bullerstörningar reduceras så långt som möjlig och att markområden används på ett sätt som

inte innebär risker för hälsa och miljö. I den löpande tillsynen ingår att granska egenkontrollen, hanteringen av kemikalier och avfall, uppföljning av miljörapporter och tidigare kända brister, villkorskontroll, att motivera till förbättrad egenkontroll och att utveckla miljöarbetet utöver lagstadgade krav.

Nämndmål:

2.5.8 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

◆ Uppfylls delvis

Tillsynen av hanteringen av avfall genomförs enligt tillsynsplanen, och berör både yrkesmässiga verksamheter som hanterar avfall och andra avfallsfrågor som t.ex. nedskräpning. För tillsynen av verksamheterna som bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig avfallshantering är det övergripande målet att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand bullerstörningar, nedskräpning och dagvattenpåverkan reduceras så långt som möjligt. Ett annat viktigt mål för tillsynen av verksamheterna är att stimulera till ökad återvinning av de material branschen hanterar. Tillsynen omfattar även avfallshantering som inte är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen, och att genomföra och initiera utvecklingsprojekt. Där ingår i arbetet med att utveckla tillsynen av avfallstransportörer verka i kommunen, tillsynen av dagvattenhanteringen vid stora parkeringsytor och rivningstillsynen.

Tillsynen av avfallshantering hos restaurangverksamheter har under större delen av 2021 inte bedrivits, med anledning av den rådande pandemin. Beslut om paus i tillsynen togs under föregående år som en del av stadens arbete med ekonomiska lättnader för hårt drabbade branscher, då tillsynsavgifterna bedömdes belasta verksamhetsutövarna. I slutet av augusti fattade miljöförvaltningen beslut om att även denna tillsyn kan återupptas, vilket innebär att tillsyn kommer att genomföras under hösten. Miljöförvaltningen har däremot under hela pandemin fortsatt att utöva tillsyn i de fall kännedom om missförhållanden kommit fram till förvaltningen. Hittills har 21 livsmedelsobjekt såsom restauranger, caféer och matbutiker fått någon form av klagomål kring sin avfallshantering.

Vanligaste klagomålen är att verksamheternas avfallshantering leder till lukt- eller nedskräpningsproblematik. Totalt har 32 klagomålsärenden gällande bristande avfallshantering handlagts under 2021. Sedan matavfallsobligatoriet trätt i kraft den 1 januari 2021 har miljöförvaltningen mottagit ett flertal ansökningar om dispens från kravet på utsortering av matavfall. Totalt har 57 ansökningar inkommit, varav 45 handlagts klart och godkänts hittills. Överlag har inströmningen av dispensärenden inte motsvarat det förväntade antalet. Förvaltningen har tagit fram ett tjänsteutlåtande som svar på skrivelse angående sopsituationen i Skarpnäck. Miljöförvaltningen kommer att fortsätta bevaka utvecklingen i området och följa upp de klagomål som uppstår på grund av sopsugsanläggningen tagits ur bruk.

Nämndmål:

2.5.9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på människa och miljö

● Uppfylls helt

Samordning av stadens plastarbete sker inom ramen för det interna ”plastforum” som initierades av förvaltningen under 2020. Hittills har tre digitala forum hållits som alla har varit välbesökta. Initialt har forumen fokuserat på kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte. Förväntan är att forumet kommer öka samverkansmöjligheterna när genomförandet av de kommande handlingsplanerna angående *hållbar plastanvändning, nedskräpning* respektive *cirkulärt byggande* kommer igång.

Handlingsplanen för hållbar plastanvändning har varit på kontorsremiss och justeringar har gjorts till följd av förvaltningarnas och bolagens synpunkter. I augusti beslutade nämnden att godkänna förslaget till handlingsplan och hemställa om att Kommunfullmäktige fastställer den.

För genomförandet av handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast finns en referensgrupp med representanter från berörda förvaltningar och bolag för att utbyta erfarenheter kring aktiviteterna i handlingsplanen. Förvaltningen har under året genomfört åtgärder enligt handlingsplanen beträffande bland annat utredningar om nedskräpning från byggarbetsplatser respektive plastgranuler i storköksdiskmaskiner. Information om arbetet presenteras löpande på miljöbarometern, <https://miljobarometern.stockholm.se/>.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader. Från den 1 juli 2020 gäller också den lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen som innebär att miljö- och hälsoskyddsnämnden från smittskyddsläkaren övertog rätten att besluta om åtgärder för de verksamheter som inte följer reglerna. Statlig ersättning för denna tillsyn utgår till kommunerna. Under våren 2021 inrättades också en tillfällig ”trängselenhet” som helt fokuserar på denna tillsyn, och den beräknas finnas kvar så länge nämnden har ansvaret för trängseltillsyn av serveringar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Nämnden bedriver ett fortlöpande effektiviseringsarbete. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs ständigt för att dra ner kostnader samtidigt som lika mycket eller mer

arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt. Nämnden är uppmärksam på när det går att finansiera projekt och verksamheter genom externa bidrag vilket möjliggjort mycket av utvecklingsinsatserna.

Nämnden följer sin ekonomi noggrant och vidtar nödvändiga åtgärder vid behov. I tertialrapport 2 för 2021 prognostiserar miljöförvaltningen ett överskott om 5,9 mnkr.

Den 1 april 2021 trädde en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter i kraft. Genom förordningen förändras regelverket för finansieringen av livsmedelskontrollen. Den stora skillnaden är att dagens system med förskottsdebiterade årliga avgifter ersätts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Det innebär att avgiften för ordinarie kontroll, till skillnad från idag, ska betalas med ett helt avgiftsbelopp först efter utförd kontroll. En övergång till efterhandsdebitering möjliggör för kontrollmyndigheten att i större utsträckning än hittills lägga det faktiska antalet kontrolltimmar till grund för avgiftsberäkningen.

Övergången till det nya systemet med efterhandsdebitering påbörjas redan under året och medför ett intäktsbortfall avseende avgifter för livsmedelskontroll om 5,4 mnkr under 2021. Det vill säga att enbart verksamhetsutövare som kommer att besökas under året faktureras.

Lägre ordinarie tillsynsintäkter till följd av bl.a. inställda inspektioner och införande av efterhandsdebitering balanseras, till stor del, med statlig ersättningen för extra tillsynsinsatser för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen samt med andra effektiviseringar och omprioriteringar.

Självfinansieringsgraden för tillsynsverksamheten beräknas ligga på 75 %, d.v.s. något högre än budgeterad självfinansieringsgrad om 72 %.

Under 2021 ökade förvaltningen också takten i det omfattande digitaliseringsarbete som bedrivs enligt förvaltningens strategiska färdplan för digitalisering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	95,9 %			85,5 %		100 %	100 %	Tertial 2 2021
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	95,9 %			85,5 %		100 %	100 %	Tertial 2 2021
  Nämndens prognossäkerhet T2				-14 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2021
Analys Utifrån Folkhälsomyndighetens besked kring lättade restriktioner från den 29 september kommer sannolikt trängseltillsynen att upphöra vid månadsskiftet september/oktober. Eftersom smittspridningsläget fortsatt är osäkert, och förändringar kan komma att ske finns också en viss osäkerhet kring prognossäkerheten. Förvaltningen har en beredskap för eventuella förändringar och följer utvecklingen nogsamt.								

Nämndmål:

3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

● Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt med fast årlig avgift sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Nödvändiga omprioriteringar inom tillsynen görs för att minska smittspridningen och skydda riskgrupper. I övrigt pågår kontrollverksamheten enligt plan, dock med vissa avvikelser.

För närvarande bedömer förvaltningen att minskning av tillsynsintäkter inom tillsyn enligt miljöbalken kommer att uppgå till 3,6 mnkr. Minskningen beror på omprioriteringar och att uppdatering av förvaltningens verksamhetssystem har tagit mer personella resurser i anspråk än förväntat. Därutöver medför en övergång från årliga avgifter till efterhandsdebitering inom livsmedelskontroll utmaningar ur såväl ett praktiskt som ekonomiskt perspektiv. Tillämpning av efterhandsdebitering avseende avgifter för ordinarie kontroll redan från och med 1 april 2021 medför ett intäktsbortfall om 5,4 mnkr för 2021 med återgång till full finansiering från 2022. Nuvarande avgiftssystem bygger på att en verksamhet som inte erhåller planerad kontroll årligen i praktiken delar upp sin betalning över två, tre eller fyra år. Systemet förutsätter dock inte att en verksamhet måste ha betalat för all sin kontroll innan kontrollen utförs. Bortfall av intäkter 2021 beror på att de verksamheter som flyttas till efterhandsdebitering år 2021 inte bidrar till finansieringen av den kontroll som utförs på de verksamheter som kvarstår med årliga avgifter 2021.

Ersättning för extra tillsynsinsatser avseende trängseltillsyn och andra omfördelningar kompenserar för intäktsstapp till följd av övergången till efterhandsdebitering samt för lägre ordinarie tillsynsintäkter.

Förvaltningen har inarbetade rutiner för kontroll av arbetet inom tillsynen och följer noggrant kostnadsnivån samt att fakturerade timmar också är levererade. Utfallet följs dock upp först i verksamhetsberättelsen eftersom det först då finns kompletta uppgifter om debitering och registrering av arbetade timmar.

Taxeöversyn för taxa 2022 har gjorts och behandlats i miljö- och hälsoskyddsnämnden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete för att säkerställa effektiva processer med hög kvalitet. Inom ett flertal områden fungerar nämndens

expertfunktioner stödande till andra förvaltningar och bolag inom staden, inte minst inom upphandlingsområdet. Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen. Vidare strävar förvaltningen efter att vara en bra och attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö och generösa möjligheter till kompetensutveckling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	84	85	84	83		84	82	2021
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		90 %	90%	2021
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		70 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2021
  Index Bra arbetsgivare	88			88		87	84	2021
  Sjukfrånvaro	2,3 %	1,1 %	2,8 %	2,5 %	3,2 %	3,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2021
  Sjukfrånvaro dag 1-14	0,7 %	0,7 %	0,7 %	1,2 %	1,5 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnande funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden förslå organisationsförbättringar i tillstånd- och tillsynsprocesser i syfte att erbjuda en sammanhållen och förenklad myndighetsutövning. I detta ska särskilt beaktas samverkan mellan tillståndsverksamheten och stadens alkohol, narkotika, doping och tobaksförebyggande (ANDT) arbete	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen deltar i ett antal internationella samarbeten, däribland Eurocities miljöforum (med tillhörande arbetsgrupper) och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS.

Miljöförvaltningen har nyligen fått delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupp Energy Efficiency and Climate Change vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Förvaltningen deltar tillsammans med stadsledningskontoret i CNCA-projektet Dramatically Reducing Embodied Carbon in Europe med syfte att utveckla policys för städer att minska klimatpåverkan från byggmaterial samt i Eurocities arbetsgrupp för negativa växthusgasutsläpp samt C40:s arbetsgrupp för hur städer kan utforma klimatbudgetar. Genom GrowSmarter-projektet initierades samverkan mellan alla Lighthouse-projekt. Det är nu 18 projekt som representerar 130 städer, som tillsammans aktivt påverkar EU för att nå klimatneutralitet till 2050.

Förvaltningen arbetar med att verka för förändring av vattenförvaltningsarbetet på europeisk nivå. Arbetet sker främst inom Eurocities med särskilt fokus på efterlevnad av vattendirektivet och angränsande direktiv.

Efter att Interreg-projektet NonHazCity som förvaltningen ledde avslutades 2019 har ett fortsättningsprojekt genomförts, där förvaltningen har varit associerad partner. Det har inneburit deltagande i vissa informationskampanjer men också medverkan i konferenser och skriftlig kommunikation av de båda projektens slutsatser och budskap: att farliga ämnen är en viktig fråga för lokala aktörer, att ett systematiskt arbete som definieras av en kemikalieplan är ett effektivt angreppssätt och att tydligare regler gällande information om varors kemikalieinnehåll och vägledning om grön upphandling behövs på EU-nivå.

Nämndmål:

3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen leder arbetet med kategorin fordon och deltar också i kategoriteam och -råd för el, vitvaror, livsmedel och lokalvård för att minska miljö- och klimatpåverkan från stadens upphandlingar. Dessutom ger förvaltningen stöd till serviceförvaltningen i arbetet med att formulera kravspecifikationer kopplade till inköpsrelaterade åtgärder i de tematiska handlingsplanerna som ligger under miljöprogrammet – exempelvis kemikalieplanen, handlingsplan för biologisk mångfald och handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Förvaltningen hjälper även löpande till vid förfrågan med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag. Under maj ordnades ett webinarium för upphandlare och miljöansvariga gällande upphandlingskrav och uppföljning för transportupphandlingar och entreprenader.

I arbetet för att minska miljö- och klimatpåverkan från livsmedel och måltider är förvaltningen med i dialog kring biologisk mångfald, antibiotikaanvändning m.m.

Förvaltningen har också påbörjat arbetet med att ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel. Arbetet ska ske i samverkan med trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna.

Under året kommer förvaltningen att bistå serviceförvaltningen i att utreda förutsättningar och kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatomärkning för stadens inköpssystem. Förvaltningen kommer exempelvis bidra med hur kemikaliesmarta val kan definieras och

märkas.

Nämndmål:

3.2.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen har avropat stöd inom digitalisering för att ta ytterligare ett steg framåt i pågående digitaliseringsarbete baserat på den strategiska färdplan för förvaltningens digitalisering som togs fram under 2020. Arbetet påbörjades under mars och syftar till att säkerställa att förvaltningen genomför digitaliseringsresan på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, samt att förvaltningen mobiliserar rätt digitaliseringsprojekt som skapar nytta för stockholmarna och medarbetarna. I två pilotprojekt (digitala inspektioner samt dataportal för köldmediarapportering) har de digitala förutsättningarna analyserats och projekten går vidare mot test av valda tekniska lösningar under hösten.

Parallellt med pilotprojekten har även flera projekt startats för att säkerställa att digitaliseringsarbetet blir långsiktigt hållbart. En modell för omhändertagande av innovation är under utveckling. Förvaltningen vill löpande och effektivt kunna prioritera, analysera och balansera resurser så att utvecklingsinsatser optimeras och ökar förvaltningens förmåga att nå mål och realisera projekt där stora nyttor identifierats. En kompetenskartläggning är även påbörjad eftersom den digitala resan kräver nya eller utvecklade kompetenser. Planering för att skapa en samsyn samt bygga en genomförandekraft i digitaliseringsresan har även genomförts och realiseras genom olika aktiviteter i höst. En kommunikationsplan är framtagen som säkerställer kontinuerlig information om digitaliseringsarbetet till alla på förvaltningen.

Förvaltningen har också koordinerat en VINNOVA-ansökan med användning av AI för att minska energianvändning i skolbyggnader på ett smart och innovativt sätt. I ansökan deltar bl.a. SISAB och KTH.

Nämndmål:

3.2.4 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

● Uppfylls helt

För att minimera risken för smittspridning av covid-19 i samhället uppmanar förvaltningen, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, till hemarbete fram till den sista september för de medarbetare som har arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Därefter kommer en successiv återgång till kontoret att ske. Medarbetare har fortsatt möjlighet till hemlånning av viss kontorsutrustning, för att tillgodose en god arbetsmiljö även i hemmet. Förvaltningen har också tagit fram ett förhållningssätt för arbetet efter pandemin, då graden av hemarbete sannolikt kommer att ligga på en högre nivå än innan pandemin även när det är

möjligt att återgå till kontoret. Flexibla arbetsformer som passar både verksamhet och medarbetare är viktigt också för förvaltningens möjlighet att ses som en attraktiv arbetsgivare.

Rekryteringstakten har under året varit hög, inte minst för att kunna bemanna den enhet som fokuserar på trängseltillsynen utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Förvaltningen fortsätter också att satsa på kompetensförsörjning i enlighet med den kompetensförsörjningsplan som beslutades för 2018-2023. En ledningsutvecklingsinsats för förvaltningens samtliga chefer inleddes under våren och väntas pågå under resterande del av året. Även en omfattande kompetensutvecklingsinsats inom digitaliseringsområdet genomförs under hösten för förvaltningens chefer, med syftet att skapa samsyn i digitaliseringsarbetet samt bygga ökad genomförandekraft i de kommande aktiviteterna.

Förvaltningen fortsätter också det aktiva friskvårdsarbetet, där det under året fokuserats på friskvårdsaktiviteter som kan utföras på ett ur smittspridningshänseende säkert sätt. Glädjande är också att sjukfrånvaron fortsatt ligger på en stabilt låg nivå.

Miljöförvaltningen uppvisar fortsatt goda resultat i stadens arbetsgivarindex och medarbetarundersökning. Förvaltningen uppnår 2021 värdet 88 på indexet Bra arbetsgivare (som består av delindexen "jämförbarhet", "attraktiv arbetsgivare" och "rekommendera arbetsplats"), vilket är fyra indexpunkter högre jämfört med samtliga fackförvaltningar 2021. Som rapporterades i tertialrapport 1 uppnår förvaltningen i årets medarbetarenkät ett resultat på 84 vad gäller aktivt medskapandeindex (AMI). I Nyckeltalsinstitutets index attraktiv arbetsgivare uppgår resultatet till 146 (vilket är att jämföra med branschmedianen på 132). I Nyckeltalsinstitutets jämförbarhetsindex (JÄMIX) når förvaltningen ett resultat på 140 (där branschmedianen är 126). Förvaltningen tillhör fortsatt den grupp av deltagande organisationer som uppnått högst resultat i kategorin "Kartläggning av faktiska arbetsvillkor" och förvaltningen mottog därför även i år Nyckeltalsinstitutets certifikat för "excellent arbetsgivare 2021".

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständig verksamhetsutveckling.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att fokusera på kärnverksamheten, det vill säga tillsynen, med hög självfinansieringsgrad inom detta område.

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 130,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,6 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från CM 2 och sedan ytterligare 7,5 mnkr i godkänd ombudgetering för överförda livsmedelskontroller enligt Kommunstyrelsens beslut om årsredovisning 2020 med uppföljning av budget för Stockholms stad. Som tabellen nedan visar uppgår den sammanlagda T2-nettobudgeten till 142,4 mnkr.

	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2021	226,4	-96,1	130,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram	4,6		
Omslutningsförändringar	34,1	-34,1	
Budget avstämningsärendet	265,1	-130,2	134,9
Budgetjustering/ombudgetering fr 2020	7,5		
Budget T2	272,6	-130,2	142,4

I samband med tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 136,5 mnkr, d.v.s. ett överskott om 5,9 mnkr. Prognosen för bruttokostnaderna för förvaltningen är 286,4 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 149,9 mnkr. Lägre intäkter till följd av bl.a. inställda inspektioner, tillsynsomprioriteringar, införande av efterhandsdebitering för livsmedelskontroll samt uppgradering av förvaltningens ärendehanteringssystem, som kräver mer personella resurser än det planerats för 2021, balanseras med lägre kostnader och med statens ekonomiska stöd till kommunerna för genomförandet av trängseltillsyn.

Förvaltningen har även under tertial 2 fortsatt med tillsynen avseende trängsel på serveringsställen utifrån lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Statlig ersättning om 34,5 mnkr erhålles för trängseltillsyn perioden januari-september 2021. Utifrån Folkhälsomyndighetens besked att restriktioner kopplat till pandemin upphör från den 29 september, beaktas enbart ersättning för trängseltillsyn fram till den sista september i T2-prognosen.

Som beskrivits ovan börjar förvaltningen tillämpa efterhandsdebitering avseende livsmedelsavgifter för ordinarie kontroll. Endast de verksamheter som kontrolleras under 2021 kommer att debiteras årliga avgifter och från och med 2022 debiteras samtliga kontrollavgifter för samtliga verksamheter i efterhand i takt med att kontrollen utförs. Detta innebär dock att intäktsbortfallet för livsmedelskontrollen under år 2021 uppskattas uppgå till 5,4 mnkr. Fördelen med införande under 2021 är att det inte kommer finnas något behov av

att tillämpa parallella system för debitering av avgifter samt lägre administrativa kostnader för övergången till efterhanddebitering. Därutöver undviks det också, i stor utsträckning, att verksamheter har betalat för kontrolltid som de inte har erhållit när de byter avgiftssystem.

Förvaltningen bedömer att nämnden kan bära intäktsbortfallet utan att uppvisa underskott 2021 till följd av full finansiering för trängseltillsyn samt andra effektiviseringar och omfördelningar.

Nedanstående tabell visar utfall 2020 samt differensen mellan budget år 2021 och helårsprognosen 2021.

	VB 2020	VP 2021	Prognos 2021	Diff mot VP 2021
<i>Intäkter</i>				
Plan och miljö	29,3	31,8	32,2	0,4
varav miljöbilsprojekten	4,0	5,8	5,8	0,0
Hälsoskydd	39,6	36,3	39,4	3,0
Livsmedelskontroll	57,2	46,1	59,1	13,0
Miljöanalys	2,0	0,7	2,3	1,6
SLB-analys	13,6	13,8	15,0	1,2
FC, Nämnd, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	2,3	1,4	1,9	0,5
Summa intäkter	144,0	130,2	149,9	19,7
<i>Kostnader</i>				
Plan och miljö	62,6	64,8	65,4	0,6
-varav miljöbilar	10,9	10,9	11,8	0,8
Hälsoskydd	43,5	45,2	47,4	2,3
Livsmedelskontroll	48,7	54,7	55,8	1,2
Miljöanalys	31,4	33,4	36,2	2,7
SLB-analys inkl. avskrivningar	21,0	21,8	22,3	0,5
FC, Nämnd, Verksamhetsstöd, Kommunikation, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	44,3	52,8	59,3	6,5
Summa kostnader	251,5	272,6	286,4	13,8
Netto	107,5	142,4	136,5	5,9

Differenser mot VP 2021 beror på följande:

- Plan och miljö: Något högre tillsynsintäkter och -kostnader som beror på deltagande i trängseltillsynen. Enhet miljöbilar prognostiserar högre konsultkostnader för bl.a. kartläggning för elbilar i privat hemtjänst och arbete med introduktionen av eldrivna lätta lastbilar.
- Hälsoskydd: Lägre tillsynsintäkter beroende på att avdelningen behöver lägga stora resurser på uppdatering av verksamhetssystemet. Avdelningen får också ersättning för ökade kostnader avseende kontroller av trängsel på serveringsställen.
- Livsmedelskontrollen: Högre tillsynsintäkter beroende på den statliga ersättningen för ökade kostnader avseende kontroller av trängsel serveringsställen men lägre intäkter för ordinarie tillsyn beroende på införande av efterhandsdebitering under 2021 och på produktionsbortfall kopplat till uppgraderingen av verksamhetssystemet.
- SLB-analys: Högre intäkter och kostnader pga. högre efterfrågan efter luftmätningar.
- Miljöanalys: Högre intäkter och kostnader beroende på nya externfinansierade projekt och högre konsultkostnader p.g.a. utökad provtagning av PFAS i matfisk samt kemikalieanalyser av material från skolor, idrottshallar och kontorsmaterial.
- Förvaltningschef, Kommunikation, Verksamhetsstöd samt gemensamma kostnader: Högre intäkter för inköpskategori Fordon, som nämnden har ansvar för. Kommunfullmäktige har beslutat att kostnaderna för kategoriägarskapet ska fördelas i organisationen och att kategoriägande organisationer till del ersätts för uppdraget. Högre kostnader beror på satsningar inom digitaliseringsområdet.

Avvikelser per kostnadsslagsnivå enligt stadsledningskontorets fördelning i tabellen nedan.

<i>Mnkr</i>	Nämndens budget	Prognos på årsutfall	Avvikelse	Förklaring
Kostnader				
Tillsyn/myndighetsutövning	135,2	138,4	3,2	Högre kostnader pga. trängseltillsyn som delvis balanseras med lägre kostnader för ordinarie tillsyn
Miljöövervakning	52,6	54,1	1,5	Ökade intäkter och kostnader inom luftmätningar samt högre konsultkostnader för analyser av material från skolor, idrottshallar och kontorsmaterial
Miljöbilar	10,1	10,9	0,8	Högre konsultkostnader för bl.a. kartläggning för elbilar i privat hemtjänst och arbete med introduktionen av eldrivna lätta lastbilar
Energi och klimat	11,9	11,9	0,0	
Gemensam verksamhet	50,2	56,7	6,5	Satsningar inom digitalisering samt ökade kostnader för ECOS 2
Externfinansierade projekt	11,0	13,0	2,0	Omslutning inom projekten
Summa kostnader	271,0	285,0	14,0	
Intäkter				
Tillsyn/myndighetsutövning	-100,1	-116,4	-16,4	Högre intäkter pga. den statliga ersättningen för extraordinära kostnader kopplade till trängseltillsyn samt lägre ordinarie tillsynsintäkter pga. införande av efterhandsdebitering
Miljöövervakning	-13,9	-14,7	-0,8	Ökade intäkter och kostnader inom miljöövervakning (högre efterfrågan efter luftmätningar)
Miljöbilar	-4,9	-4,9	0,0	
Energi och klimat	-0,1	-0,1	0,0	
Gemensam verksamhet	-0,2	-0,7	-0,5	Ersättning för inköpskategori Fordon
Externfinansierade projekt	-11,0	-13,0	-2,0	Omslutning inom projekten
Summa intäkter	-130,2	-149,9	-19,7	
avskrivningar (miljöövervakning)	1,6	1,4	-0,2	Något lägre avskrivningskostnader pga. senare leveranser
internräntor	0,0	0,0	0,0	
Verksamhetens nettokostnader inkl. kap kostnad	142,4	136,5	-5,9	

Investeringar

För år 2021 uppgår nämndens investeringsutgifter till 1,3 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser framförallt luftmätningstrustning för SLB-analys. Inköp av utrustningen är nödvändig för att klara av den ökade efterfrågan på luftmätningar.

Investeringarna för 2021 prognostiseras till 1,5 mnkr, dvs. 0,2 mnkr högre än VP 2021.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Analys av balansräkning

Enligt stadens anvisningar ska balansräkningen per 2021-08-31 kommenteras mot balansräkningen 2020-12-31:

- Inventarier ökade under perioden med 0,7 mnkr eftersom nyanskaffningar av luftmätningssinstrument var högre än avskrivningar.
- Kundfordringarna per den 31 augusti 2020 var lägre än vid årsskiftet beroende på att fakturering pausas under sommaren.
- Förvaltningen hade inga fordringar mot anställda per den 31 augusti 2021.
- Andra kortfristiga fordringar låg på samma nivå som vid årsbokslutet.
- Diverse kortfristiga fordringar ökade som beror på att moms byggs upp under året och bokförs hos SLK först vid årsbokslutet.
- Förutbetalda kostnader, vilket främst består av hyra för tredje kvartalet år 2021 samt IT-licenser, var något lägre än vid utgången av 2020.
- De upplupna intäkterna per 2021-08-31 var 2,0 mnkr lägre än vid årsskiftet. Minskningen beror på att filen med sista tillsynsfakturerings för 2020 inte var inläst i Agresso per 2020-12-31 och därför bokades upp manuellt.
- Leverantörsskulderna minskade med 14,0 mnkr vilket förklaras av att skulden till leverantörer generellt är lägre vid tertial 2 än vid ett årsskifte.
- Övriga kortfristiga skulder, vilka främst består av förskott av projektmedel inbetalda av EU och staten ökade med 5,0 mnkr beroende på inkomna projektmedel.
- Förutbetalda intäkter, vilka består av inbetalningar inom fast årlig tillsyn och livsmedelskontrollen, ökade med 18,5 mnkr under perioden. Inbetalningarna inkommer till nämnden redan under tertial 1 men periodiseras, dvs. intäktsförs, månadsvis. Periodisering av förutbetalda intäkter avser interna bokningar som kommer summera till 0 på årsbasis.
- Övriga interimsskulder ökade med 1,7 mnkr beroende på ökning av upplupna kostnader eftersom det är svårare att få in fakturor vid semestertiden. Enligt redovisningsreglerna uppbokas dessa manuellt.

Nedan visas mer detaljerat balansräkningen.

Balansräkning			
Period: 202100-202108			Kr
	Per 2020-12-31	Förändring 202101-202108	Per 2021-08-31
Anläggningstillgångar	1 289 557,27	710 494,52	2 000 051,79
12 Maskiner och inventarier	1 289 557,27	710 494,52	2 000 051,79
Omsättningstillgångar	14 884 311,57	1 925 397,61	16 809 709,18
15 Kundfordringar	4 759 163,50	-553 273,00	4 205 890,50
161 Fordringar hos anställda	0	0	0
165 Fordringar hos staten	160 402,00	-89 030,00	71 372,00
166 Andra kortfristiga fordringar	1 490 408,68	-37 386,44	1 453 022,24
167 Ingående mervärdesskatt	0	5 584 063,03	5 584 063,03
16 Diverse kortfristiga fordringar	1 621 980,68	5 457 646,59	7 079 627,27
171 Förutbetalda kostnader	6 536 831,39	-1 012 639,98	5 524 191,41
175 Upplupna intäkter	1 966 336,00	-1 966 336,00	0,00
179 Övriga interimssfordringar	0	0	0
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 503 167,39	-2 978 975,98	5 524 191,41
Summa Tillgångar	16 173 868,84	2 635 892,13	18 809 760,97
Eget kapital	16 648 784,91	9 074 385,82	25 723 170,73
20 Eget kapital	16 648 784,91	9 074 385,82	25 723 170,73
Avsättningar	0	0	0
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	-32 822 653,75	-11 595 802,95	-44 532 931,70
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-18 709,00	-30 214,00	-48 923,00
25 Leverantörsskulder	-16 004 164,96	13 967 031,70	-2 037 133,26
26 Moms och särskilda punktskatter	0	-1 524 400,83	-1 524 400,83
28 Övriga kortfristiga skulder	-14 102 392,32	-5 022 580,12	-19 124 972,44
291 Upplupna löner	-1 118 469,20	852 711,69	-265 757,51
293 Upplupna sociala avgifter	-466 823,68	354 034,31	-112 789,37
295 Förutbetalda intäkter	-537 782,00	-18 464 159,08	-19 001 941,08
299 Övriga interimsskulder	-574 312,59	-1 728 226,62	-2 417 014,21
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 697 387,47	-18 985 639,70	-21 797 502,17
Summa Skulder & Eget kapital	-16 173 868,84	-2 635 892,13	-18 809 760,97

Intern kontroll

Det interna kontrollarbetet har bedrivits enligt plan under 2021.

I februari 2021 överlämnades – till nämnden – en intern utvärderingsrapport av förvaltningens arbete under pandemin. Organisationen har, i olika hög utsträckning, utsatts för påfrestningar men den allmänna uppfattningen är att interna processer och styrning har fungerat väl.

Inom ramen för arbetet med tertiärrapport 2 har internkontrollmöten hållits med förvaltningens samtliga avdelningar. Anpassningsarbete kopplat till uppgraderingen av ärendehanteringssystemet Ecos 2 har fått effekter på bl.a. fakturering och uppföljning inom tillsynsverksamheten. Detta, i kombination med viss osäkerhet kring trängseltillsynen, har försvårat arbetet med prognosen som därmed är något mer osäker än normalt.

Under hösten 2021 planeras en granskning av några avdelningars rutiner kring, och hantering av, sjuk- och frånvaroanmälningar.

Inför verksamhetsplan 2022 har ett arbete inletts med att se över nämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan. Syftet är bl.a. att klargöra vissa skrivningar och åstadkomma tydligare kopplingar till befintliga målformuleringar.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nedan redovisas det arbete inom de Agenda 2030-mål som miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvar eller delansvar för. För det övergripande arbetet i linje med Agenda 2030 genomförde stadsledningskontoret i februari en workshop för alla målsvariga, med särskilt tema kring utbildning och innovationsprocesser. I mars intervjuades målsvariga på miljöförvaltningen för att ge underlag till stadsledningskontorets kartläggning och nulägesbeskrivning av stadens samverkan med civilsamhället kopplat till Agenda 2030. I april höll stadsledningskontoret en workshop som fokuserade på arbetssätt för att öka takten i stadens hållbarhetsarbete. Under våren presenterades stadens nya hållbarhetsrapport som är ett verktyg för att förverkliga de 17 globala målen i Agenda 2030. Under maj genomförde stadsledningskontoret en workshop om hur hållbarhetsrapporten kan understödja en verksamhetsutveckling ledande till ett mer hållbart Stockholm.

Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningens löpande arbete med energieffektivare fordon (framförallt elfordon), ökad andel bibränslen, utfasning av fossila uppvärmningssystem, energieffektivisering i byggnader, ökad förnybar elproduktion samt bidrag till stadens arbete med att säkra effekttillgång är alla viktiga komponenter för att nå målet Hållbar energi för alla liksom stadens mål likväl som nationella och globala klimatmål.

Förvaltningen samverkar i olika fora med akademi, näringsliv liksom med stadens bolag och förvaltningar som bidrar till att nå målen. Särskilda insatser görs vid genomförande av

budgetuppdrag och projekt som förvaltningen själv initierar.

Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningens löpande arbete med att bidra till åtgärder i miljöprogrammet, klimathandlingsplanen, matstrategin ”God, hälsosam och klimatsmart mat”, stadens avfallsplan för återbruk och matavfallsinsamling, samt stadens kemikalieplan bidrar till att nå delmålen inom hållbar konsumtion.

Under tertial 1 och 2 har förvaltningen påbörjat samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen kring en insats för att studerande inom vuxenutbildningen, framför allt SFI, ska kunna göra miljö- och klimatmedvetna val. Projektet ”Minimeringsmästarna”, som ska engagera hushåll till att minimera sitt avfall och minska konsumtionens klimatpåverkan, har startats upp i samverkan med Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) och Stockholms hem. En tredje insats som förvaltningen påbörjat är budgetuppdraget att tillsammans med SVOA kommunicera matsvinn och matavfall till stadens måltidsverksamheter.

Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Det pågående arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten (LÅP) utgör den mest prioriterade samverkansprocessen inom mål 14. Processen inkluderar alla berörda förvaltningar inklusive SVOA. Arbetet inom den förvaltningsövergripande dagvattengruppen utgör en annan viktig samverkan. Förvaltningen har beviljats LOVA-medel för att projektleda ett LÅP för stadens kustvatten tillsammans med berörda grannkommuner samt SVOA. Arbetet har påbörjats. Samverkansformerna inom LÅP-arbetet behöver fortsatt utvecklas. Styrgruppen för god vattenstatus har därför gett befintlig samordningsgrupp i uppdrag föreslå hur samverkan mellan förvaltningar kan förbättras för effektiviseringar av genomförande av vattenåtgärder och uppföljning. Budgetuppdragen kring att förebygga nerskräpning av stadens vatten, implementering av handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast, framtagande av handlingsplan för upprättande av nya badplatser samt samverkan i framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald är andra viktiga uppdrag där samverkan behövs för att nå måluppfyllelse av mål 14.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

En handlingsplan för biologisk mångfald antogs av kommunfullmäktige i november 2020. Handlingsplanen är den första i sitt slag i staden och lägger grunden för en höjd ambitionsnivå för arbetet med att nå mål 15. Planen utgör en plattform för samverkan både inom staden och med externa parter såsom näringsliv, fastighetsägare och föreningsliv. I handlingsplanens implementering ska även stadsdelsvisa åtgärdsprogram som konkretiserar de åtgärder som behöver vidtas tas fram. Åtgärdsprogrammen lägger grunden för utökad samverkan mellan olika aktörer i staden som arbetar med att förvalta och utveckla naturmarken. Arbetet har påbörjats.

Jämställdhet

Agenda 2030 slår fast att jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för att nå alla hållbarhetsmål och att arbetet med agendan därför måste ha ett integrerat jämställdhetsperspektiv. Miljöförvaltningen har sedan länge arbetat med olika insatser inom jämställdhetsområdet; exempelvis genomförs årligen en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer och förvaltningen bedriver ett omfattande likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen. Bland de aktiva åtgärder som genomförts återfinns bland annat kartläggning av arbetsvillkor och säkerställande av icke-diskriminering i rekryteringsrutinerna.

Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete kan således bidra till jämställd hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Miljöförvaltningens strategiska arbete för ökad jämställdhet har främst inriktat sig på där normer skapas; det ska finnas ett jämställdhetsperspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön och förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet. Förvaltningen har bland annat genomfört utbildningsinsatser inom normkritik, makt och privilegier. Förvaltningen har kontinuerlig omvärldsbevakning inom ämnet och anordnar också föreläsningar med externa talare i aktuella ämnen.

Barns rättigheter

Rutiner och checklistor för framtagande av barnkonsekvensanalys har tagits fram inom förvaltningens tillsynsarbete rörande skolor och förskolor, bassängbad och plaskdammar. För skolor och förskolor har miljön i och runt skolan, utöver hälsomässiga aspekter, betydelse för barnens möjlighet att tillgodogöra sig skolarbetet på ett bra sätt. Barnkonsekvensanalyserna ska vara en del av underlaget vid beslut där barn påverkas. Vid beslut som innebär att barnens bästa inte tillgodoses ska konsekvenserna redovisas i besluten. Checklistorna kan även användas inom andra relevanta tillsynsområden om beslut inom området kan påverka barns rättigheter. Förvaltningen belyser även i remissyttranden till stadsbyggnadskontoret förhållanden som har betydelse för barns rätt till att växa upp i en hälsosam miljö.

Stockholms stads kemikalieplan har ett starkt uttalat fokus på att minska framförallt barns exponering för farliga ämnen. Ett omfattande arbete för kemikaliesmarta förskolor har utförts av förskolorna med vägledning från miljöförvaltningen. Anvisningar har kommunicerats till såväl kommunala som fristående förskolor och huvudmän bland annat genom en tryckt vägledning och en e-utbildning. Mer information finns också på <https://leverantor.stockholm/fristaende-forskola-skola/forskola-pedagogisk-omsorg/kemikaliesmart-forskola/>

Under 2021 breddas arbetet till att rikta sig även till skolor och fritidshem. I samarbete med utbildningsförvaltningen tas en vägledning fram för dessa verksamheter. Ytterligare relevanta insatser som är under genomförande gäller kemikaliekommunikation med ungdomar samt arbete för att minska förekomsten av farliga ämnen på de av stadens arbetsplatser där många gravida förväntas finnas – omsorgsverksamheter och kontor.

Nationella minoriteters rättigheter

Miljöförvaltningen gör alltid, vid framtagande av generell information, bedömning om översättning till minoritetsspråk är motiverad. Förvaltningen har en beredskap att i övrigt tillhandahålla översättning/tolk vid direkt förfrågan.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Förvaltningen har löpande under relevanta mål redovisat påverkan på miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet med anledning av spridningen av covid-19. Under detta avsnitt presenteras den samlade påverkan på nämndens verksamhet, vilket innebär att vissa delar återupprepas i nedanstående text.

Förvaltningen har även under tertial 2 fortsatt med tillsynen avseende trängsel på serveringsställen utifrån lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Under våren bildades en tillfällig enhet, med extra personella resurser, för att samla denna tillsyn som tidigare delades mellan tillsynsavdelningarna. Detta har förenklat styrningen och uppföljningen av trängseltillsynsarbetet och har också givit bättre planeringsförutsättningar för ordinarie tillsyn vilket har minskat risken för undanträngningseffekter. Andelen konstaterade brister kopplat till trängsel låg länge runt drygt 30 procent, men är nu uppe i cirka 40 procent där en ökning av avvikelser framförallt har kunnat konstateras under sommaren. Statliga medel erhålles för trängseltillsynen. Utifrån Folkhälsomyndighetens besked kring lättade restriktioner från den 29 september kommer sannolikt trängseltillsynen att upphöra vid månadskiftet september/oktober. Förvaltningen har dock en beredskap för eventuella förändringar och följer utvecklingen nogsamt.

Avseende övrig tillsyn så är förändringarna jämfört med tertialrapport 1 små. Ordinarie tillsyn fortgår i stort enligt plan även om viss tillsyn, exempelvis hälsoskyddstillsyn på äldreboenden, fortsatt inte utförs för att minska risken för smittspridning. Antalet ombokade tillsynsbesök är fortsatt relativt hög, då många besök inom vissa tillsynsområden bokas om på verksamhetsutövers begäran på grund av oro för smittspridning. Där tillsynen så tillåter utförs också inspektioner på distans. I enlighet med det lättnadspaket för det lokala näringslivet som presenterades i mars 2020 avvaktade förvaltningen under en tid med tillsyn inom vissa särskilt påverkade branscher. Förvaltningen har kontinuerligt gjort bedömningar kring vilken tillsyn som kunnat återupptas, och under september återupptogs också tillsynen på restaurangers avfallshantering vilket innebär att förvaltningen inte längre avvaktar med någon tillsyn kopplad till lättnadspaketet. Den tillsynsskuld inom livsmedelskontrollen som uppkom under 2020 på grund av omprioriteringar till förmån för trängseltillsynen hanteras parallellt med planerad kontroll för året, med stöd av extra personella resurser.

Förvaltningen har också senarelagt ett antal informations- och kommunikationsaktiviteter, och där det har varit möjligt har seminarier och andra informationstillfällen gjorts digitala. Eventuella behov av omprioriteringar i verksamheten analyseras kontinuerligt.

För att minimera risken för smittspridning uppmanar förvaltningen, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, till hemarbete fram till den sista september för de medarbetare som har arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Därefter kommer en successiv återgång till kontoret att ske. Medarbetare har fortsatt möjlighet till hemlånning av

viss kontorsutrustning, för att tillgodose en god arbetsmiljö även i hemmet. Förvaltningen har också tagit fram ett förhållningssätt för arbetet efter pandemin, då graden av hemarbete sannolikt kommer att ligga på en högre nivå än innan pandemin även när det är möjligt att återgå till kontoret. Flexibla arbetsformer som passar både verksamhet och medarbetare är viktigt också för förvaltningens möjlighet att ses som en attraktiv arbetsgivare. Sjukfrånvaron ligger fortsatt på en stabilt låg nivå.

Vad gäller de ekonomiska effekterna påverkas tillsynsverksamheten med ökade kostnader med anledning av trängseltillsynen. Ersättning genom den statliga kompensationen kopplad till pandemin som betalas ut till kommunerna balanserar dock denna kostnadsökning. Som ovan nämnt väntas lättnader av restriktionerna från den 29 september, och en förlängning av trängseltillsynen efter detta datum har således inte beaktats i denna rapport.

Fakturerade fasta årliga avgifter för livsmedelskontroller som inte kunde utföras 2020 på grund av pandemin hanteras med en temporär förstärkning av personella resurser i form av visstidsanställningar under 2021. Det kommer påverka förvaltningens ekonomi med 7,5 mnkr och finansieras med den godkända ombudgeteringen.